

3. LISAD

FOTO 1: Vaade Tõnsu maaüksusele läänepoolsele rohumaale kirde suunal.

FOTO 2: Vaade Tõnsu maaüksusele idapoolsele rohumaale põhja suunal.

FOTO 3: Vaade Tõnsu maaüksusele kirdepoolsest nurgast edela suunas.

FOTO 4: Vaade Tõnsu maaüksusele põhjapoolsest nurgast lõuna suunas.

FOTO 5: Vaade Putkaste metskond 183 maaüksusel olemasolevale pinnasteele.

FOTO 6: Vaade rekonstrueeritavale sillale ja truubile.

HIIUMAA VALLAVALITSUS

KORRALDUS

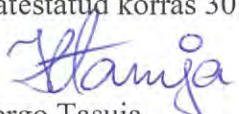
Kärdla

15. detsember 2021 nr 726

Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu koostamise algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine

Planeerimisseaduse § 128 lõike 1, Hiiumaa Vallavolikogu 19. aprilli 2018 otsuse nr 54 „Planeerimisvaldkonna küsimuste lahendamise volitus“ alusel ning tulenevalt asjaolust, et huvitatud isiku poolt 05.11.2021 esitatud taotlus detailplaneeringu algatamiseks ei sisalda tegevusi, mis keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse mõistes oleksid olulise keskkonnamõjuga tegevused, samuti asjaolust, et planeeringuga kavandatav on kooskõlas Kõrgessaare Vallavolikogu 17.1.2003 määrusega nr 5 „Kõrgessaare valla üldplaneering“ ja Kõrgessaare Vallavolikogu 12.11.2010 määrusega nr 19 „Kõrgessaare valla üldplaneeringu teemaplaneering – Maakasutusreeglite ja ehitustingimuste määramine“

1. Algatada Hiiumaa valla Paope külas Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu koostamine.
2. Kinnitada Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu lähteseisukohad (lisa 1).
3. Jätta algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine Tõnsu maaüksusel detailplaneeringu koostamisel. Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise aluseks on eelhinnang keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse kohta. Eelhinnangu kohaselt ei kaasne detailplaneeringu elluviimisel olulist negatiivset keskkonnamõju ja ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku kaitse-eesmärkidele (lisa 2).
4. Korraldus jõustub teatavastegemisest.
5. Korralduse peale on õigus esitada vaie Hiiumaa Vallavalitsusele haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates päevast, millal isik korraldusest teada sai või oleks pidanud teada saama või kaebus Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul korralduse teatavaks tegemisest alates.

Hergo Tasuja
vallavanem

Külli Vallimäe-Tuberg
vallasekretäri asendaja

Seletuskiri Hiiumaa Vallavalitsuse
korralduse „Tõnsu maaüksuse
detailplaneeringu koostamise algatamine ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
algatamata jätmine“ juurde

Hiiumaa Vallavalitsuse korraldusega otsustatakse algatada Hiiumaa valla Paope küla Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu koostamine ja jäetakse algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Tõnsu maaüksusel ehitusõiguse määramine üksikelamu ja kuni 3 abihoone püstitamiseks (hoonete ehitisealune pindala kokku kuni 500 m²), teede ning liikluskorralduse põhimõtete planeerimine, juurdepääsutee asukoha määramine, tehnovõrkude ja- rajatiste paigutuse määramine, servituutide ja kitsenduste vajaduse määramine, arhitektuursete tingimuste määramine hoonetele.

1. Olemasolev olukord

Planeeritav ala asub Paope külas, maaüksus on hoonestamata. Planeeringuala hõlmab tervet Tõnsu maaüksust ja juurdepääsutee võimalik asukoht hõlmab osaliselt Putkaste metskond 183 (katastritunnusega 39201:002:0436) ja Putkaste metskond 32 (katastritunnusega 39201:002:0610) maaüksuseid. Detailplaneeringu üheks ülesandeks on Tõnsu maaüksusele juurdepääsutee asukoha määramine. Tõnsu maaüksus ei paikne looduskaitsealal ja ei asu ühegi objekti kaitsevööndis.

Juurdepääs Tõnsu maaüksusele on planeeritud alates 80 Heltermaa-Kärdla-Luidja tee (39201:002:2960) riigiteelt piki olemasolevat Paope lauritee nr. 3920393 kohalikult maanteelt üle Putkaste metskond 32 (39201:002:0610) ja Putkaste metskond 183 (39201:002:0436) maaüksuste. Uus juurdepääsutee on kavandatud üle Putkaste metskond 183 maaüksuse alates Paope lauriteelt, umbes Luidja sihtkaitsevööndi ja Läänemere ehituskeeluvööndi piirilt, sealt piki Akki maaüksuse (39201:002:0158) välispiiri kuni Tõnsu maaüksuseni. Uus juurdepääsutee rajatakse üle oja, kuhu rajatakse truup. Uue juurdepääsutee rajamine Tõnsu maaüksusele eeldab Putkaste metskond 183 maaüksuse juurdepääsu reaalservituudi määramist.

Maa-ameti kitsenduste kaardi järgi ei paikne Tõnsu maaüksus kaitstaval alal ega ranna ehituskeeluvööndis. Planeeritav juurdepääsutee paikneb osaliselt Luidja maastikukaitseala Luidja sihtkaitsevööndis (KLO1000523) ja ühtlasi Luidja looduslal. Tõnsu maaüksusel ega planeeritaval juurdepääsutee alal ei ole Keskkonnaregistri andmetel registreeritud kaitsealuseid liike.

Maaüksus jääb alale, mille juhtotstarve Kõrgessaare valla üldplaneeringus on määramata. Planeeritava maa-ala osas ei ole kehtivat detailplaneeringut.

2. Detailplaneeringu menetlus

Detailplaneeringu koostamise algatamist taotles 05.11.2021 Tõnsu maaüksuse omanik eesmärgiga maaüksusele ehitusõiguse määramine üksikelamu ja kuni 3 abihoone püstitamiseks ning juurdepääsutee asukoha määramiseks.

Planeerimisseaduse § 128 lõike 1 kohaselt algatab detailplaneeringu kohaliku omavalitsuse üksus.

Esitatud taotlus detailplaneeringu algatamiseks ei sisalda tegevusi, mis keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse mõistes oleksid olulise keskkonnamõjuga tegevused, samuti asjaolust, et planeeringuga kavandatav on kooskõlas Kõrgessaare Vallavolikogu 17.1.2003

määrusega nr 5 „Kõrgessaare valla üldplaneering“ ja Kõrgessaare Vallavolikogu 12.11.2010 määrusega nr 19 „Kõrgessaare valla üldplaneeringu teemaplaneering – Maakasutusreeglite ja ehitustingimuste määramine“.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise aluseks on eelhindang keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse kohta. Eelhindangu kohaselt ei kaasne detailplaneeringu elluviimisel olulist negatiivset keskkonnamõju ja ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku kaitse-eesmärkidele (lisa 2).

Planeerimisseaduse § 128 lõike 8 kohaselt tuleb kohalikul omavalitsusel detailplaneeringu algatamisest teavitada 30 päeva jooksul algatamisest arvates valla- või linnalehes või linnaosadega linnade puhul linnaosalehes, samuti maakonnalehes või üleriigilise levikuga ajalehes, mille kohaliku omavalitsuse üksus on määranud valla või linna ametlike teadete avaldamise kohaks. Kui teavitamine ei ole valla- või linnalehe ilmunissageduse tõttu 30 päeva jooksul võimalik, avaldatakse teade valla- või linnalehes esimesel võimalusel, samuti teavitatakse 30 päeva jooksul algatamisest arvates maakonnalehes. Kui kohaliku omavalitsuse üksusel valla- või linnaleht puudub, avaldatakse teade 30 päeva jooksul planeeringu algatamisest arvates

**Paope külas asuva Tõnsu maaüksuse
detailplaneeringu lähteseisukohad**

1. Detailplaneeringu koostamise olulisemad alusdokumendid

- 1.1 Huvitatud isiku detailplaneeringu algatamise taotlus (esitatud 05.11.2021)
- 1.2 Hiiu Maakonnaplaneering
- 1.3 Kõrgessaare Vallavolikogu 17.1.2003 määrus nr 5 „Kõrgessaare valla üldplaneering“
- 1.4 Kõrgessaare Vallavolikogu 12.11.2010 määrus nr 19 „Kõrgessaare valla üldplaneeringu teemaplaneering – Maakasutusreeglite ja ehitustingimuste määramine“

2. Olemasolev olukord ja planeeringuala üldiseloostus

Detailplaneeringu alana mõistetakse Tõnsu katastriüksust (vt. joonis 1)

Planeeringuala andmed:

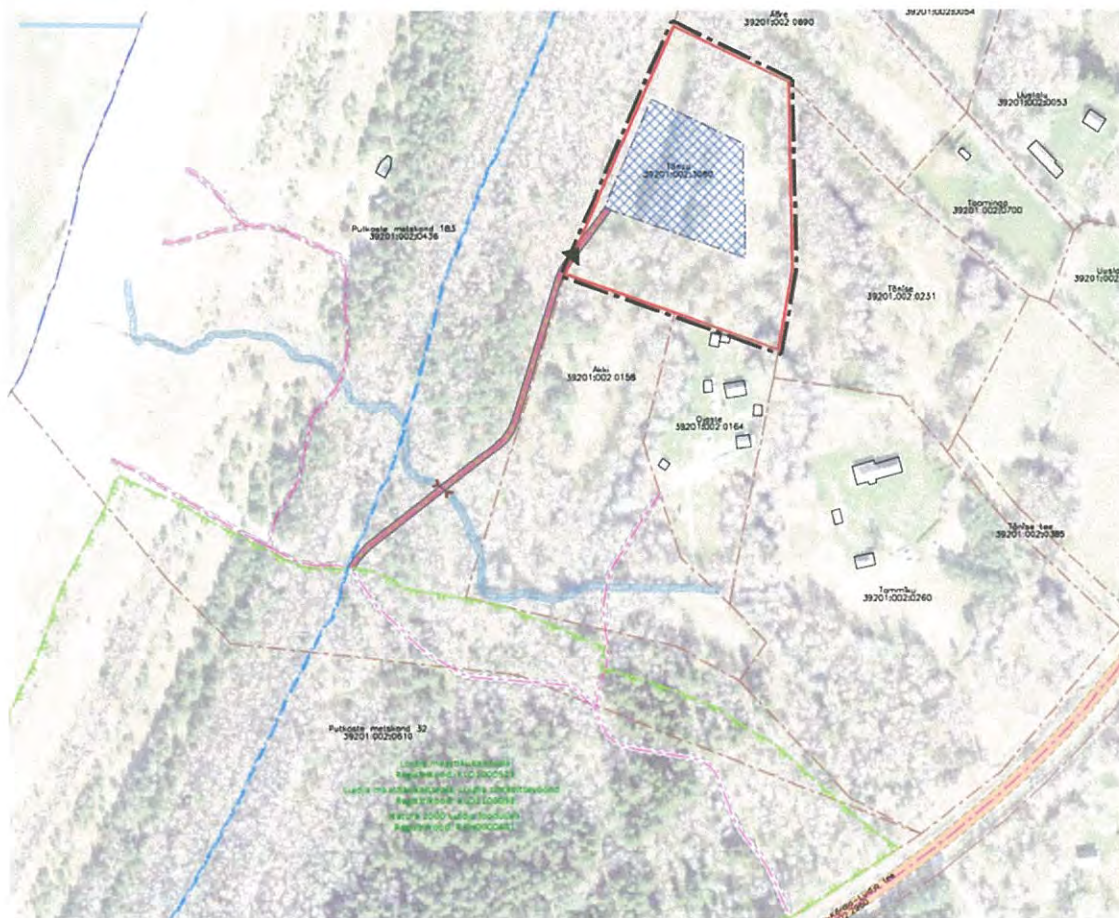
Katastritunnus: 39201:002:3080

Planeeritava katastriüksuse suurus: 13446 m²

Planeeritava katastriüksuse sihtotstarve: maatulundusmaa 100%

Olemasolevad ehitised: hoonestamata

Joonis 1 Planeeringuala paiknemise skeem (kasutatud taotlusele lisatud esialgset lahendusskeemi)

Juurdepäas Tõnsu maaüksusele on planeeritud alates 80 Heltermaa-Kärdla-Luidja tee (39201:002:2960) riigiteelt piki olemasolevat Paope lauritee nr. 3920393 kohalikult maanteelt üle Putkaste metskond 32 (39201:002:0610) ja Putkaste metskond 183 (39201:002:0436) maaüksuste. Uus juurdepääsutee on kavandatud üle Putkaste metskond 183 maaüksuse alates Paope lauriteelt, umbes Luidja sihtkaitsevööndi ja Läänemere ehituskeeluvööndi piirilt, sealt piki Akki maaüksuse (39201:002:0158) välispiiri kuni Tõnsu maaüksuseni. Uus juurdepääsutee rajatakse üle oja, kuhu rajatakse truup. Uue juurdepääsutee rajamine Tõnsu maaüksusele eeldab Putkaste metskond 183 maaüksuse juurdepääsu reaalservituudi määramist.

Maa-ameti kitsenduste kaardi järgi ei paikne Tõnsu maaüksus kaitstaval alal ega ranna ehituskeeluvööndis. Planeeritav juurdepääsutee paikneb osaliselt Luidja maastikukaitseala Luidja sihtkaitsevööndis (KLO1000523) ja ühtlasi Luidja looduslal. Tõnsu maaüksusel ega planeeritaval juurdepääsutee alal ei ole Keskkonnaregistri andmeel registreeritud kaitsealuseid liike.

Tõnsu maaüksus jääb alale, mille juhtotstarve Kõrgessaare valla üldplaneeringus on määramata. Tõnsu maaüksusele planeeritud hoonestusala jääb väljapoole ranna ja kalda ehituskeeluvööndit. Detailplaneeringu üheks ülesandeks on Tõnsu maaüksusele juurdepääsutee asukoha määramine. Tõnsu maaüksus ei paikne looduskaitselal ja ei asu ühegi objekti kaitsevööndis.

3. Detailplaneeringu eesmärk

Planeeringu koostamise eesmärgiks on Tõnsu maaüksusel (katastritunnus 39201:002:3080) ehitusõiguse määramine üksikelamu ja kuni 3 abihooone püstitamiseks (hoonete ehitisealune pindala kokku kuni 500 m²), teede ning liikluskorralduse põhimõtete planeerimine, juurdepääsutee asukoha määramine, tehnovõrkude ja- rajatiste paigutuse määramine, servituutide ja kitsenduste vajaduse määramine, arhitektuursete tingimuste määramine hoonetele. Detailplaneering ei ole üldplaneeringut muutev.

4. Lähteseisukohad detailplaneeringu koostamiseks

4.1 Krundi ehitusõiguse määramine ja hoonestusala piiritlemine

Planeeringuga määratakse maaüksusel hoonestusala ja ehitusõigus peamiste arhitektuursete tingimustega. Hoonestusala ja juurdepääsutee piiritlemisel arvestada kehtivate kitsendustega. Maa kasutamise sihtotstarve määrata planeeringuga.

4.2 Hoone olulisemate arhitektuurinõuete ning rajatiste ehitus- ja kujundusnõuete seadmine

Planeeringulahendus peab looma eeltingimused energiasäästlike ja kaasaegsete hoonete projekteerimiseks, mis vastaksid tänapäevastele nõuetele. Detailplaneeringu arhitektuuri-, ehitus- ja kujundusnõuete määramisel arvestada, et:

Hoonestusala piiritlemisel arvestada kehtivate kitsendustega. Maa kasutamise sihtotstarve määrata planeeringuga.

- hoonestusala määrata planeeringuga; juurdepääsutee planeerida väljapoole ranna ehituskeeluvööndit;
- hoonestuse korruselisus on kuni 2 ja ehitiste suurim lubatud kõrgus 8 m;
- ehitusmaterjali, hoonestuse mahu ja kujunduse valikul tuleb lähtuda energiatõhususe põhimõttest;
- hoone projekteerimisel ja ehitamisel eelistada naturaalseid materjale, vältida imiteerivaid materjale;
- hoone projekteerimisel lähtuda konkreetse piirkonna ehituslikest traditsioonidest;
- suurim lubatud ehitisealune pindala ja krundi täisehituse % määrata planeeringuga.

4.3 Liikluskorralduse määramine

Juurdepäas Tõnsu maaüksusele on planeeritud alates 80 Heltermaa-Kärdla-Luidja tee (39201:002:2960) riigiteelt piki olemasolevat Paope lauritee nr. 3920393 kohalikult maanteelt üle

Putkaste metskond 32 (39201:002:0610) ja Putkaste metskond 183 (39201:002:0436) maaüksuste. Uus juurdepääsutee on kavandatud üle Putkaste metskond 183 maaüksuse alates Paope lauriteelt, umbes Luidja sihtkaitsevööndi ja Läänemere ehituskeeluvööndi piirilt, sealt piki Akki maaüksuse (39201:002:0158) välispiiri kuni Tõnsu maaüksuseni. Uus juurdepääsutee rajatakse üle oja, kuhu rajatakse truup. Uue juurdepääsutee rajamine Tõnsu maaüksusele eeldab Putkaste metskond 183 maaüksuse juurdepääsu realservituudi määramist.

4.4 Haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine

Krundi haljastuse planeerimisel arvestada ümbritseva looduskeskkonda ja hoonestust. Planeeringuga näha ette tingimused jäätmekäitluse ja piirete osas.

4.5 Tehnovõrkude ja –rajatiste asukohtade määramine

Planeeritaval krundil ehitiste teenindamiseks vajalike rajatiste, mis ühendatakse võrguettevõtjale energiaseaduse tähenduses kuuluva elektriliini või sellega liituvaga ehitistega, paigaldamine üldreeglina maa-aluste kaablitega.

Võrgupõhise tehnorajatiste planeerimisel taotleda planeeringust huvitatud isikul või planeeringu koostajal tehnilised tingimused piirkonnas vastavaid võrguteenuseid osutavalt ettevõttelt.

Veevarustus ja kanalisatsioon lahendatakse Tõnsu maaüksusel lokaalselt. Maaüksus paikneb nõrgalt kaitstud põhjaveega alal. Kanalisatsioonilahendusena on lubatud kaasaegsetele standarditele vastav väikepuhasti või kinnine kogumismahuti.

4.6 Kujade määramine

Ehitistele kehtivate kujade määramisel lähtuda kehtivatest valdkonna reguleerivatest dokumentidest ja normidest.

4.7 Servituutide vajaduse määramine

Planeeringuga määrata servituutide vajadused ja nende ulatused.

4.8 Kuritegevuse riske vähendavate nõuete ja tingimuste seadmine

Määrata kuritegevuse riske vähendavad nõuded ja tingimused.

4.9 Tuleohutuse tagamine

Lahendada tuletõrjaveega varustamine ja näidata tuletõrje veevõtukoht.

4.10 Keskkonnatingimused

Kavandatud lahendused peavad viima keskkonnariskid miinimumini.

5. Detailplaneeringu koostamine

5.1 Detailplaneeringu koostamise korraldamine ja eeldatav ajakava

Detailplaneeringu koostamise korraldajaks on Kõrgessaare Osavalla Valitsus. Detailplaneeringu koostajaks võib olla planeerimiseseaduse § 4 lõike 5 nõuetele vastav spetsialist (edaspidi: *planeerija*), kes on suuteline täitma § 4 lõikes 6 toodud nõudeid.

Detailplaneeringu koostamise eeldatav ajakava:

Tegevus	Aeg
Detailplaneeringu algatamise taotluse menetlemine, KSH eelhinnangu koostamine, KSH algatamise vajaduse kaalumine, ettepanekute küsimine, lähteseisukohtade koostamine	november-detsember 2021

Detailplaneeringu algatamine ja KSH algatamata jätmise otsustamine Hiiumaa Vallavalitsuses planeerimisseaduse § 130 kohase halduslepingu sõlmimine	jaanuar-veebruar 2022
Detailplaneeringu koostamine	märts-aprill 2022
Detailplaneeringu kooskõlastamine ja arvamuste avaldamine, vajadusel detailplaneeringu korrigeerimine	mai-juuni 2022
Detailplaneeringu vastu võtmine	juuli 2022
Detailplaneeringu avaliku väljapaneku korraldamine, avaliku väljapaneku käigus ettepanekute ja arvamuste kogumine, kirjalikele arvamustele vastamine. Vajadusel avaliku arutelu korraldamine.	august-september 2022
Detailplaneeringu avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste alusel muudatuste sisseviimine detailplaneeringusse	oktoober 2022
Detailplaneeringu kehtestamine, kui ei ole tekkinud olulisi huvide konflikte või arvestatavat avalikkust huvist tulenevaid vastuväiteid	november 2022

5.2 Detailplaneeringu vormistamine

Detailplaneering peab vastama planeerimisseaduses ja Riigihalduse ministri 17.10.2019 määruse nr 50 „Planeeringu vormistamisele ja ülesehitusele esitatavad nõuded“ esitatud nõuetele ja olema struktureeritud, selgesti arusaadav, ilma ebaolulise ja dubleeritud informatsioonita ning moodustama terviku järgmistest põhiosadest:

- seletuskiri;
- joonised (asendiplaan, tugiplaan, detailplaan, vajadusel teised erijoonised) – ehitustegevusega kaetud maa-alade kohta (hoonete, teede, tehnovõrkude alune maa) tuleb kasutada maa-alale koostatud geodeetilist alusplaani;
- ruumiline illustratsioon (visualiseering, mis võimaldab igaühel luua seose planeeringuala paigutuse, asukoha ja kavandatud ruumiliste muutustega);
- lisad (koostamise käigus kogutud dokumendid, fotod, uuringud, kirjavahetus ja teated)

5.3 Täiendavad uuringud

Lähtetingimustega täiendavate uuringute vajadust ei määrata.

5.4 Koostöö planeeringu koostamisel

Planeeringumenetluses tehakse koostööd järgnevate asutustega ja võrguvaldajatega:

- Rahandusministeerium
- Päästeameti Lääne Päästkeskus
- Elektrilevi OÜ
- Keskkonnaamet
- RMK

Planeeringu menetlusse kaasatakse planeeringualaga piirnevate kinnistute omanikud ja teised huvitatud isikud, kelle maakasutust planeeritava tegevuse elluviimine võib mõjutada. Samuti kaasatakse planeeringu koostamisse kõik isikud, kes avaldavad selleks planeeringu koostamise käigus soovi või esitavad sisulisi arvamusi.

Planeeringu menetlusse kaasatakse järgnevate naaberkinnistute omanikud ja/või nende kinnistute valdajad:

Ääre	39201:002:0690
Tõnise	39201:002:0231
Tammiku	39201:002:0260
Ojaste	39201:002:0164
Akki	39201:002:0158

5.5 Detailplaneeringu koostöölastamine ja vastuvõtmine

Detailplaneering esitada Hiiumaa Vallavalitsusele ametiasutustega koostöölastamiseks ja vastuvõtmiseks digitaalselt või paberkandjal (digitaalselt allkirjastatud failide konteiner e-posti aadressile korgessaare@hiiumaa.ee või pabertoimik aadressile Kõpu tee 8, Kõrgessaare alevik, Hiiumaa vald).

Detailplaneering tuleb enne vastuvõtmist koostöölastada Päästeameti, Keskkonnaameti, RMK ja tehnovõrkude valdajatega.

Koostöölastatud detailplaneering esitada Hiiumaa Vallavalitsusele vastuvõtmiseks digitaalselt (pdf ja dwg formaadis) ja paberkandjal ühes eksemplaris (digitaalselt allkirjastatud failide konteiner e-posti aadressile korgessaare@hiiumaa.ee ja pabertoimik aadressile Kõpu tee 8, Kõrgessaare alevik, Hiiumaa vald).

5.6 Detailplaneeringu kehtestamine

Enne detailplaneeringu kehtestamist tuleb Hiiumaa Vallavalitsusele esitada üks paberkandjal toimik, mis sisaldab digitaalset andmekandjat koos kõigi detailplaneeringu elektrooniliste materjalidega.

Lähteseisukohad koostas:

Maiken Lukas

ehitusspetsialist

maiken.lukas@hiiumaa.ee

Hiiumaa Vallavalitsus Kõrgessaare Osavalla
Valitsus
korgessaare@hiiumaa.ee

Teie 09.11.2021 nr 8-3/231-1

Meie 09.12.2021 nr 6-2/21/23637-2

**Seisukoht Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu
algatamise ja keskkonnamõju strateegilise
hindamise vajalikkuse kohta**

Esitasite arvamuse avaldamiseks Hiiumaa vallas Paope külas Tõnsu¹ maaüksuse detailplaneeringu algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) algatamata jätmise otsuse eelnõu koos lähteseisukohtadega. Samuti palusite anda seisukoht detailplaneeringu elluviimisega kaasneva KSH vajalikkuse kohta. Kirjale oli lisatud KSH eelhindang.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on Tõnsu maaüksusel ehitusõiguse määramine üksikelamu ja kuni kolme abihoone püstitamiseks (hoonete ehitisealune pindala kokku kuni 500 m²), teede ning liikluskorralduse põhimõtete planeerimine, juurdepääsutee asukoha määramine, tehnovõrkude ja rajatiste paigutuse määramine, servituutide ja kitsenduste vajaduse määramine, arhitektuursete tingimuste määramine hoonetele.

Keskkonnaamet on seisukohal, et planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju² ning KSH algatamine ei ole eeldatavalt vajalik³.

Tõnsu kinnistu⁴ ei paikne ühelgi kaitstaval alal, kuid hoonestusalani planeeritav juurdepääsutee paikneb osaliselt Luidja maastikukaitseala⁵ Luidja sihtkaitsevööndis.

Juurdepääs Tõnsu maaüksusele on planeeritud alates 80 Heltermaa-Kärdla-Luidja teelt⁶ mööda olemasolevat Paope lauriteed⁷ üle Putkaste metskond 32 katastriüksust⁸ ja Putkaste metskond 183 katastriüksust⁹. Juurdepääsuks rajatakse uus tee alates Paope lauriteelt üle Putkaste metskond 183 katastriüksuse. Toodud eskiislahenduse kohaselt on uue tee algus kavandatud umbes Luidja sihtkaitsevööndi ja Läänemere ehituskeeluvööndi piirilt.

Kaitse-eeskirja kohaselt on kaitsealal keelatud uute ehitiste püstitamine, välja arvatud

¹ katastritunnus 39201:002:3080, kinnistusraamatu registriora nr 459033

² keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 2² mõistes

³ seisukoht on antud Keskkonnaameti pädevusse jäävas osas

⁴ katastritunnus 39201:004:0750

⁵ Vabariigi Valitsuse 18.11.2010 määrus nr 159 „Luidja maastikukaitseala kaitse-eeskiri“ (edaspidi kaitse-eeskiri)

⁶ katastritunnus 39201:002:2960

⁷ Tee nr 3920393

⁸ katastritunnus 39201:002:0610

⁹ katastritunnus 39201:002:0436

tootmisotstarbeta väikeehitise püstitamine kaitseala tarbeks ning olemasolevate ehitiste hooldustööd¹⁰.

Luidja maastikukaitsealal on Tõnsu kinnistu juurdepääsutee kavandatud mööda olemasolevat teed. Paope lauritee kasutuselevõtuks juurdepääsuteena võib olla vajalik selle tee hooldamine, mis on kaitse-eeskirja kohaselt lubatud.

Uus rajatav tee ei jää kaitsealale. Vabariigi Valitsuse 18.11.2010 määruse nr 159 „Luidja maastikukaitseala kaitse-eeskiri“ lisa kohaselt kulgeb Luidja maastikukaitseala kirdepoolne piir alates rannast kuni ristumiseni pinnasteega koordinaatidel X 6535257.71, Y 408906.06 (ca 35 m peale ranna ehituskeeluvööndi piiri) piki Paope lauritee serva selliselt, et tee ise jääb selles lõigus väljapoole kaitseala. Edasi kulgeb Paope lauritee kuni 80 Heltermaa-Kärdla-Luidja teeni Luidja maastikukaitsealal. Kaitseala piir kajastub korrektselt kehtival Eesti põhikaardil, kuid on tee suhtes nihkes Maa-ameti hübriidkaardil.

Arvestades, et Luidja maastikukaitsealal ja ranna ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud¹¹, tuleb uus tee rajada Paope lauriteelt alguspunktiga selles lõigus, mis jääb ranna ehituskeeluvööndi ja Luidja maastikukaitseala vahele (ca 35 m pikkune lõik).

Arvestades, et uusi ehitisi ei ehitata kaitsealale ning uue tee ja kaitseala vahele jääb olemasolev tee, ei mõjuta kavandatav tegevus (sh võimalike teekraavide või nõvade rajamine) tõenäoliselt kaitseala kaitseväärtusi. Planeeringu koostamisel ja edasiste tegevuste kavandamisel tuleb arvestada Luidja maastikukaitseala kaitseväärtuste säilitamise vajadusega ning sellega, et olemasoleva Paope lauritee puhul on lubatud üksnes hooldustööna käsitletavad tööd.

Märgime, et KSH eelhinnaangus (lk 3) on kaitseala ekslikult nimetatud Luidja looduskaitsealaks, kuid kaitseala nimi on Luidja maastikukaitseala.

Otsuse eelnõus on esitatud info detailplaneeringu algatamisest teavitamise kohta. Juhime tähelepanu, et keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 35 lg 6 kohaselt teavitatakse KSH algatamise või algatamata jätmise otsusest 14 päeva jooksul pärast otsuse tegemist Ametlikes Teadaannetes ja vähemalt ühes üleriigilise või kohaliku levikuga ajalehes ning elektrooniliselt, liht- või tähtkirjaga käesoleva seaduse § 33 lg 6 nimetatud asutust. Palume nimetatud nõudega arvestada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Irma Pakkonen

peaspetsialist juhataja ülesannetes
keskkonnakorralduse büroo

Kadri Tamm 5300 2210

kadri.tamm@keskkonnaamet.ee

Meeli Kesküla 5345 4246 (looduskasutus)

meeli.keskula@keskkonnaamet.ee

---

¹⁰ Kaitse-eeskirja § 5 lg 1 p 3

¹¹ LKS § 38 lg 3

[»](#) [Valdkonnad](#) [»](#) [Ehitus ja planeerimine](#) [»](#) [Detailplaneeringud](#) [»](#) [Detailplaneeringute algatamine](#) [»](#) [Paope küla Tõnsu maaüksuse det...](#)

Detailplaneeringute algatamine

Paope küla Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine [« Tagasi](#)

03.01.2022

Hiiumaa Vallavalitsus algatas 15.12.2021 korraldusega nr 726 Paope küla Tõnsu maaüksuse (katastritunnus 39201:002:3080) detailplaneeringu koostamine ja väljastati lähtetingimused ning jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine. Planeeringuala näol on tegemist 13446 m² suuruse maatulundusmaa sihtotstarbega maaüksusega. Planeeringu eesmärk on Tõnsu maaüksusel ehitusõiguse määramine üksikelamu ja kuni 3 abihoonet püstitamiseks (hoonete ehitisealune pindala kokku kuni 500 m²), teede ning liikluskorralduse põhimõtete planeerimine, juurdepääsutee asukoha määramine, tehnovõrkude ja rajatiste paigutuse määramine, servituutide ja kitsenduste vajaduse määramine, arhitektuursete tingimuste määramine hoonetele.

Algamise otsuse ja väljastatud lähtetingimustega saab tutvuda Kõrgessaare osavallamajas kohapeal (Kõpu tee 8, Kõrgessaare) ja Hiiumaa Vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris <http://atp.amphora.ee/hiiumaavv/index.aspx?itm=220964>.

Tweet

Meeldib 0

Hiiumaa vald - Keskväljak 5a, 92413, Kärda

Tel: 4636082

valitsus@hiiumaa.ee

Kõik kontaktid

HIIUMAA VALD
KÕRGESSAARE OSAVALLA VALITSUS

Keskkonnaamet
info@keskkonnaamet.ee

Meie: 5.01.2022 nr 8-3/8-1

Detailplaneeringu algatamise teavitamine

Planeerimisseaduse § 128 lõike 8 alusel teavitame Teid, et Hiiumaa Vallavalitsuse 15.12.2021 korraldusega nr 726 algatati Paope küla Tõnsu maaüksuse (katastritunnus 39201:002:3080) detailplaneeringu koostamine ja väljastati lähtetingimused ning jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine. Planeeringuala näol on tegemist 13446 m² suuruse maatulundusmaa sihtotstarbega maaüksusega. Planeeringu eesmärk on Tõnsu maaüksusel ehitusõiguse määramine üksikelamu ja kuni 3 abihoone püstitamiseks (hoonete ehitisealune pindala kokku kuni 500 m²), teede ning liikluskorralduse põhimõtete planeerimine, juurdepääsutee asukoha määramine, tehnovõrkude ja- rajatiste paigutuse määramine, servituutide ja kitsenduste vajaduse määramine, arhitektuursete tingimuste määramine hoonetele.

Algatamise otsuse ja väljastatud lähtetingimustega saab tutvuda Kõrgessaare osavallamajas kohapeal (Kõpu tee 8, Kõrgessaare) ja Hiiumaa Vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris <http://atp.amphora.ee/hiiumaavv/index.aspx?itm=220964>.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Niels-Peter Rattiste
osavallavanem

Maiken Lukas
maiken.lukas@hiiumaa.ee

HIIUMAA VALD

KÕRGESSAARE OSAVALLA VALITSUS

Päästeameti Lääne Päästekeskus

laane@rescue.ee

Meie: 5.01.2022 nr 8-3/8-2

Detailplaneeringu algatamise teavitamine

Planeerimisseaduse § 128 lõike 8 alusel teavitame Teid, et Hiiumaa Vallavalitsuse 15.12.2021 korraldusega nr 726 algatati Paope küla Tõnsu maaüksuse (katastritunnus 39201:002:3080) detailplaneeringu koostamine ja väljastati lähtetingimused ning jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine. Planeeringuala näol on tegemist 13446 m² suuruse maatulundusmaa sihtotstarbega maaüksusega. Planeeringu eesmärk on Tõnsu maaüksusel ehitusõiguse määramine üksikelamu ja kuni 3 abihoone püstitamiseks (hoonete ehitisealune pindala kokku kuni 500 m²), teede ning liikluskorralduse põhimõtete planeerimine, juurdepääsutee asukoha määramine, tehnovõrkude ja- rajatiste paigutuse määramine, servituutide ja kitsenduste vajaduse määramine, arhitektuursete tingimuste määramine hoonetele.

Algatamise otsuse ja väljastatud lähtetingimustega saab tutvuda Kõrgessaare osavallamajas kohapeal (Kõpu tee 8, Kõrgessaare) ja Hiiumaa Vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris <http://atp.amphora.ee/hiiumaavv/index.aspx?itm=220964>.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Niels-Peter Rattiste

osavallavanem

Maiken Lukas

maiken.lukas@hiiumaa.ee

PÄÄSTEAMET

Triin Hanikat
Hiiumaa Vallavalitsus
valitsus@hiiumaa.ee

Teie 05.01.2022 nr 8-3/8-2

Meie 21.01.2022 nr 7.2-3.4/79-2

**Detailplaneeringu algatamise
teavitamine: Tõnsu**

Austatud Triin Hanikat

Detailplaneeringu koostamine eesmärk on Tõnsu MÜ-1 ehitusõiguse määramine üksikela muu akuni 3 abihoone püstitamine hoonete ehitisealune pindala kokku kuni 500 m².
Juhime tähelepanu, et vastavalt määrusele nr 17 I kasutusviisi TP3-klassi hoone maksimaalne summaarne kogupindala ei tohi olla suurem kui 400 m². Üheks hooneks saab lugeda hoonetekompleksi vaid nendel juhtudel, kui need kuuluvad samasse tuleohutusklassi ning asuvad samal kinnistul. Kusjuures ka sellisel juhul peavad olema moodustatud kasutusotstarbest tulenevad tuletõkkeseksioonid ning nende hoonete summaarne kogupindala ei tohi olla suurem kui: — 400 m² TP3-klassi hoonete puhul.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Galina Kiivit
Ohutusjärelvalve büroo
peainspektor
Lääne päästekeskus

Galina Kiivit
+372 4725105
galina.kiivit@rescue.ee

Hiiumaa Vallavalitsus
valitsus@hiiumaa.ee

Teie 05.01.2022 nr 8-3/8-3
Meie 04.02.2022 nr 14-10/146-2

**Paope külas Tõnsu kinnistu
detailplaneeringu algatamine**

Hiiumaa Valla Kõrgessaare Osavalla Valitsus andis 05.01.2022 Rahandusministeeriumile teada Paope külas Tõnsu detailplaneeringu (*edaspidi detailplaneering*) algatamisest planeerimisseaduse § 128 lõike 8 alusel. Taotlusele on lisatud viide Hiiumaa valla dokumendiregistris leitavale detailplaneeringu algatamise otsusele, seletuskirjale ja lähteseisukohtadele.

Detailplaneering on algatatud Hiiumaa Vallavalitsuse 15.12.2021 korraldusega nr 726. Detailplaneeringuga ei kavandata tegevusi, mis oleks olulise keskkonnamõjuga keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 1 punkti 3 mõistes, seetõttu keskkonnamõju strateegilist hindamist (*edaspidi KSH*) ei algatatud ega KSH eelhindangut ei koostatud.

Planeeringuala, suurusega 1,3 ha, moodustab maatulundusmaa sihtotstarbega Tõnsu kinnistu (39201:002:3080). Ala on hoonestamata, kõlvikuliselt koosseisult rohumaa ja mets. Juurdepääs planeeringualale on Heltermaa-Kärdla-Luidja (80) riigiteelt mööda kohalikku teed Paope lauritee (3920393), edasi mööda rajatavat juurdepääsuteed üle Putkaste metskond 183 maaüksuse.

Detailplaneeringu eesmärk on määrata ehitusõigus ja hoonestusala kuni 8 m kõrguse elamu ja kolme abihoone püstitamiseks ehitisealuse pinnaga kokku 500 m², samuti teede ja liikluskorralduse põhimõtted, juurdepääsutee asukoht, tehnovõrkude ja rajatiste paigutus, servituutide ja kitsenduste vajadus, arhitektuursed tingimused.

Kõrgessaare valla 17.01.2003 kehtestatud üldplaneeringu ja 12.11.2010 kehtestatud üldplaneeringu teemaplaneeringu „Maakasutusreeglite ja ehitustingimuste määramine“ kohaselt paikneb planeeringuala piirkonnas, kuhu maakasutuse juhtotstarvet ei ole määratud.

Lähtudes esitatud materjalidest märgime järgmist:

1. Hiiu maakonnaplaneeringu 2030+ (*edaspidi maakonnaplaneering*) kohaselt asub planeeringuala maakondliku tähtsusega II klassi Luidja-Paope-Jõeranna väärtuslikul maastikul. Maakonnaplaneeringu kohaselt sobib ala suvilaehituseks, kuid uusi hooneid tuleb hoolikalt maastikku sobitada. Sobivad ehituskohad on eelkõige endised taluasemed ja külade kultuurmaad teede jm kommunikatsioonivõrkude läheduses. Palume detailplaneeringus järgida väärtusliku maastiku kasutus- ja hooldussoovitusi.

2. Planeeringualal on maakonnaplaneeringu kohaselt väärtuslik põllumajandusmaa keskmise boniteediga 29¹. **Palume lisaks lähteseisukohtades nimetatutele kaasata detailplaneeringu koostamisse Maaeluministeerium.**
3. Detailplaneeringu algatamise otsuses on märgitud: *Keskkonnamõju algatamata jätmise aluseks on eelhindang keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse kohta. Eelhindangu kohaselt ei kaasne detailplaneeringu elluviimisel olulist negatiivset keskkonnamõju ja ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku kaitse-eesmärkidele.* Juhime tähelepanu, et Hiiumaa Vallavalitsuse dokumendiregistris Tõnsu detailplaneeringu algatamise otsusele eelhindangut ei ole lisatud.

Koostöö tegemisel palume lähtuda Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruses nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ sätestatud nõuetest. Palun kohalikul omavalitsusel tagada, et detailplaneeringu koostamisse oleksid kaasatud kõik isikud, kelle õigusi võib planeeritava tegevuse elluviimine puudutada, ja isikud, kes on avaldanud soovi olla kaasatud planeeringu koostamisel.

Palume hoida Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonna Lääne talitust kursis Nõmmemetsa kinnistu detailplaneeringu koostamisega ja teavitada kõikidest avalikest aruteludest e-posti aadressile info@fin.ee.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaia Sarnet
regionaalvaldkonna asekanstler

Urve Pill 715 5809
Urve.Pill@fin.ee

---

¹ Väärtusliku põllumajandusmaa keskmise boniteedi lävend Hiiumaal on 28 hindepunkti

TAOTLUSE ESITAJA

Nimi / ärinimi DAGOpen OÜ			Isiku- või registrikood 10058058
Kontaktaadress	Tänav / maja / korter Kärdla, Sadama tn, 15	Sihtnumber 92412	Maakond Hiiu maakond
	Telefon 522 9032	e-post tiiu@dagopen.ee;info@dagopen.ee	
Kontaktisik	Nimi Teet Elstein		
	Telefon 503 4055	e-post teet@dagopen.ee	

VÕRGUÜHENDUSE ASUKOHT

Võrguühenduse kasutamise asukoht / aadress Tõnsu Paope küla Hiiumaa vald Hiiu maakond			
Tarbimiskoht		Katastriüksuse number 39201:002:3080	
Minimaalne 1-faasiline lühisvool		Maksimaalne 3-faasiline lühisvool	
Piirkonna alajaam	Toitefiider	Jaotusalajaam	Jaotusfiider

TOOTEVALIK

Tehnilised tingimused detailplaneeringuks

SOOVITUD VÕRGUÜHENDUSE JA MÕÕTESÜSTEEMI ANDMED

Faaside arv 3	Amprite arv 25 A
------------------	---------------------

ELEKTRILEVI TEGEVUSED

Peale planeeringu kehtestamist, liitumislepingu sõlmimist ja liitumistasu tasumist projekteerib ja ehitab Elektrilevi OÜ elektrivõrgu.
--

KLIENDI TEGEVUSED

1. Olemasoleva alajaama Kadaka:(Hiiu) õhuliini fiidri F1 baasil näha ette uuele objektile toiteliin 0,4 kV maakaabelliinina. Objekti elektrivarustuseks planeerida kinnistu piirile 0,4 kV liitumiskilp. Liitumiskilp planeerida tarbija krundi piirile soovitavalt teealasse. Liitumiskilp peab olema alati vabalt teenindatav.
2. Elektritoide liitumiskilbist objektini näha ette maakaabliga.
3. Elektrilevi OÜ tehnoarajatiste maakasutusõigus tagada servituudialana, alajaamadele eraldi katastriüksusi mitte moodustada.
4. Kõikide planeeritavate tänavate äärde näha ette perspektiivsete 10 ja 0,4 kV maakaablite koridor.
5. Elektri kaablite planeerimine piki sõiduteed ei ole lubatud. Samuti ei ole lubatud planeerida teisi kommunikatsioone elektri kaablite kaitsetsoonidesse.
6. Detailplaneeringu koostamiseks vajalike täiendavate andmete saamiseks pöörduda Enefit Connecti piirkonna elektrivõrgu inseneri poole (Kardo Link, tel. 5884 4354, Kardo.link@enefit.ee).
7. Detailplaneeringu kooskõlastada Elektrilevi OÜ-ga. Projektide kooskõlastamist on võimalik teostada läbi iseteeninduse portaali ja infot on võimalik saada Elektrilevi kodulehel:
<https://www.elektrilevi.ee/et/teenused/projektide-kooskolastamine>
8. Elektrivõrgu väljaehitamine toimub vastavalt Elektrilevi OÜ liitumistingimustele. Detailplaneerimise projektiga määrata ka väljaspool detailplaneerimise ala kulgevate kaablite trasside servituudi alad. Planeeringu käigus olemasoleva elektrivõrgu ümberehitus toimub kliendi kulul, mille kohta tuleb esitada Elektrilevi OÜ-le kirjalik taotlus.
9. Kehtestatud detailplaneeringu olemasolul elektrienergia saamiseks tuleb esitada liitumistaotlus, sõlmida liitumisleping ja tasuda liitumistasu. Lepingu sõlmimiseks pöörduda Elektrilevi OÜ poole. Liitumislepingu sõlmimiseks tuleb Elektrilevi OÜ-le esitada moodustatud kinnistute aadressid.

TEHNILISTE TINGIMUSTE KOOSTAJA

Nimi: Kardo Link

Elektrilevi OÜ volitatud esindaja

5884 4354 | Kardo.Link@enefit.ee

Koostatud: 30.06.2022**Kehtib kuni:** 30.06.2024

KESKKONNAAMET

Niels-Peter Rattiste
Hiiumaa Vallavalitsus Kõrgessaare osavald
korgessaare@hiiumaa.ee

Teie 31.01.2023 nr 8-3/231-4

Meie 27.02.2023 nr 6-2/23/2090-2

Seisukoht Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse kohta

Esitasite seisukoha saamiseks Hiiu maakonnas Hiimaa vallas Paope külas Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõu koos eelhindanguga.

Keskkonnaamet annab keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) algatamise vajalikkuse kohta seisukoha Keskkonnaameti pädevusse jäävas osas. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 33 lg 6 kohaselt tuleb käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhtudel KSH vajalikkuse üle otsustamisel enne otsuse tegemist küsida seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt. Lõpliku otsuse KSH algatamise või algatamata jätmise osas peab tegema kohalik omavalitsus.

Hiiumaa Vallavalitsuse 15.12.2021 korraldusega nr 726 algatati Paope küla Tõnsu kinnistu¹ detailplaneeringu koostamine. Seoses sooviga rajada Tõnsu kinnistu juurdepääsutee läbi ranna ehituskeeluvööndi ja taotleda selleks ehituskeeluvööndi vähendamist, soovitakse jätkata detailplaneeringu menetlust üldplaneeringut muutvana. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek muuta Kõrgessaare valla üldplaneeringut vähendades ranna ja kalda ehituskeeluvööndit planeeritava juurdepääsutee osas.

Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on Tõnsu kinnistul ehitusõiguse määramine üksikelamu ja kuni kolme abihoone püstitamiseks (hoonete ehitisealune pindala kokku kuni 500 m²), teede ning liikluskorralduse põhimõtete planeerimine, juurdepääsutee asukoha määramine, tehnovõrkude ja rajatiste paigutuse määramine, servituutide ja kitsenduste vajaduse määramine, arhitektuursete tingimuste määramine hoonetele.

1. Eesti looduse infosüsteemi (EELIS, Keskkonnaagentuur) alusel ei paikne Tõnsu kinnistu ühelgi kaitsealal, hoiualal, püsielupaigas ega kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndis.

Juurdepääs Tõnsu kinnistule on planeeritud alates 80 Heltermaa-Kärdla-Luidja teelt² mööda olemasolevat Paope lauriteed³ üle Putkaste metskond 32 katastriüksuse⁴ ja Putkaste metskond 183 katastriüksuse⁵. KSH eelhindangu kohaselt rajatakse juurdepääsuks uus tee Putkaste metskond 183 katastriüksusel olevalt mereäärsest pinnasteelt kuni Tõnsu kinnistuni. Toodud eskiislahenduse kohaselt

¹ Katastritunnus 39201:004:0750

² Katastritunnus 39201:002:2960

³ Tee nr 3920393

⁴ Katastritunnus 39201:002:0610

⁵ Katastritunnus 39201:002:0436

on uue rajatava tee pikkuseks u 150 m. Kavandatava uue juurdepääsutee asukoht jääb väljapoole kaitstavat ala.

Olemasolev Paope lauritee läbib Luidja maastikukaitseala⁶. Arvestades, et uusi ehitisi ei ehitata Luidja maastikukaitsealale ning uue tee ja kaitseala vahele jääb u 100 m laiune ala, ei mõjuta kavandatav tegevus (sh võimalike teekraavide või nõvade rajamine) tõenäoliselt kaitseala kaitseväärtusi. Planeeringu koostamisel ja edasiste tegevuste kavandamisel tuleb arvestada Luidja maastikukaitseala kaitseväärtuste säilitamise vajadusega ning sellega, et olemasoleva Paope lauritee puhul on lubatud üksnes hooldustööna käsitletavat tööd⁷.

Putkaste metskond 183 katastriüksus, sh kavandatava uue tee asukoht jääb projekteeritava Hiiumaa rahvusparki territooriumile. Looduskaitseaduse § 8 lg 6 kohaselt, kui on esitatud loodusobjekti kaitse alla võtmise ettepanek või algatatud kaitse alla võtmise menetlus, siis on haldusorganil, kellele on esitatud taotlus muu haldusakti andmiseks, mis võib mõjutada ettepanekus nimetatud loodusobjekti seisundit, õigus peatada haldusakti andmise menetlus. Arvestades, et kavandatava uue tee asukohas ei leidu kaitsealuste liikide elupaiku või muid kaitseväärtusi, ei mõjuta taotletav tegevus eeldatavalt kavandatava Hiiumaa rahvusparki seisundit.

Nõustume KSH eelhinnangu järelدusega, et detailplaneeringuga kavandatav tegevus ei avalda olulist mõju Natura 2000 võrgustiku alale ja teistele maaüksusel asuvatele looduskaitsealadele objektidele.

Lähtudes esitatud materjalidest ja teadaolevast informatsioonist, on Keskkonnaamet seisukohal, et planeeritava **tegevusega ei kaasne eeldatavalt KeHJS § 2² mõistes olulist keskkonnamõju, ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alale on välistatud ning KSH algatamine ei ole eeldatavalt vajalik**. Keskkonnatingimustega arvestamine on võimalik planeerimisseaduse § 126 lg 1 p 12 kohaselt detailplaneeringu menetluse käigus.

2. Tõnsu maatükse detailplaneeringuga kavandatakse uue juurdepääsutee rajamist ranna ehituskeeluvööndisse. KSH eelhinnangus on leitud, et planeeringuga kavandatavad tegevused ei saa kuidagi ohustada rannal asuvate looduskoosluste säilimist ega teiste ranna kaitse-eesmärkide tagamist. Keskkonnaamet ei saa hetkel teadaoleva info põhjal nõustuda sellise järelدusega, kuna tegevust kavandatakse ranna ehituskeeluvööndis ja mistahes ehitise püstitamine alale, kus varem ehitisi ei ole, võib potentsiaalselt ohustada ranna kaitse eesmärke, sh sealseid looduskooslusi.

Ehituskeeluvööndit on erandkorras võimalik suurendada või vähendada, arvestades ranna või kalda kaitse eesmärke ning lähtudes taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest⁸. Ehituskeeluvööndi vähendamine on erandi tegemine üldkehtivale normile (ranna ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud⁹) ning see võib toimuda vaid erandkorras ja Keskkonnaameti nõusolekul ning peab olema kooskõlas ranna kaitse eesmärkidega, milleks on rannal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine.

Otsuse ehituskeeluvööndi vähendamise osas saab Keskkonnaamet teha pärast detailplaneeringu vastu võtmist, kui on olemas planeeringulahendus ja ehituskeeluvööndi vähendamise põhjendused ning kujunevat olukorda on hinnatud avalikust huvist lähtuvalt. Siiski märgime, et ranna ehituskeeluvööndi vähendamist toetavaks asjaoluks on muuhulgas alternatiivide puudumine, st puudub võimalus ehitada juurdepääsuteed väljapoole ehituskeeluvööndit. Lisaks on ehituskeeluvööndi vähendamist toetavaks asjaoluks see, kui ehitise asukoht on mõistlikum ehituskeeluvööndis, kuna väljaspool ehituskeeluvööndit jääks see nt olulistele liigi elupaikadele, väärtuslikule põllumaale, metsamaale vms.

⁶ Vabariigi valitsuse 18.11.2010 määrus nr 159 „Luidja maastikukaitseala kaitse-eeskiri“

⁷ Luidja maastikukaitseala kaitse-eeskirja § 5 lg 1 p 3 kohaselt on kaitsealal keelatud uute ehitiste püstitamine, välja arvatud tootmisotstarbeta väikeehitise püstitamine kaitseala tarbeks ning olemasolevate ehitiste hooldustööd⁸ Looduskaitseadus (edaspidi LKS) § 40

⁸ Looduskaitseadus (edaspidi LKS) § 40

⁹ LKS § 38 lg 3

Antud juhul on Tõnsu kinnistu juurdepääsutee jaoks olemas alternatiivne asukoht väljaspool ehituskeeluvööndit - seda kavandati Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu esialgse eskiislahendusega. Samuti ei ole käesolevas KSH eelhinnangus näidatud asukoha puhul tegemist sellise lahendusega, mille eesmärgiks oleks metsa minimaalne raadamine - näidatud teetrass ei ole lühim võimalik variant olemasolevalt teelt Tõnsu kinnistuni ega asu alal, mis on juba varasemalt olulisel määral inimtegevuse poolt mõjutatud (nt olemasolevad kraavivallid vms). Asjaolu, et teetrass on suures osas kavandatud alale, kus on ranna piiranguvööndis ebaseaduslikult¹⁰ sõidetud sõidukitega väljaspool teid ja sellega tekitatud metsa rada, ei saa olla määravaks argumendiks teetrassi valikul.

Arvestades eelnevat, palume planeeringu koostamise käigus kaaluda ka muid juurdepääsutee asukohti, sh väljapoole ranna ehituskeeluvööndit jäävat asukohta.

3. Lisaks juhime tähelepanu, et KSH eelhinnangus näidatud asukoha, aga ka muude võimalike tee asukohtade puhul ületab teetrass oja ning selle ületamiseks on vaja tõenäoliselt ehitada uus sild. Looduskaitseaduse § 38 lg 5 p 9 kohaselt ei laiene ehituskeeld kehtestatud detailplaneeringuga või kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud sillale. Eeltoodust tulenevalt palume detailplaneeringus näidata ka silla asukoht.

Detailplaneeringu koostamisel palume arvestada, et Putkaste metskond 183 kinnistut läbiva ning teetrassile jääva oja puhul on tegemist veeseaduse §-le 3 vastava veekoguga, millel on nii veeseaduse § 118 kohane veekaitsevöönd laiusega 10 m kui ka looduskaitseaduse § 37 kohane kalda piiranguvöönd ja § 38 kohane kalda ehituskeeluvöönd laiustega vastavalt 50 m ja 25 m. Kõnealune oja ei ole kantud küll veekoguna EELISse ja eelnimetatud kitsendused ei kajastu Maa-ameti kitsenduste kaardirakenduses, kuid arvestada tuleb, et Maa-ameti kitsenduste kaart on illustratiivne ning piirangud rakenduvad looduses eksisteerivale veekogule sõltumata sellest, kas ta on registris või ei.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Siret Punnisk 512 8350 (keskkonnakorraldus)
siret.punnisk@keskkonnaamet.ee

Meeli Kesküla 5345 4246 (looduskasutus, ehituskeeluvöönd)
meeli.keskula@keskkonnaamet.ee

---

¹⁰ LKS § 37 lg 3 p 6 kohaselt on ranna piiranguvööndis keelatud mootorsõidukiga sõitmine väljaspool selleks määratud teid ning maastikusõidukiga sõitmine, välja arvatud riiklikuks seireks, kaitstava loodusobjekti valitsemisega seotud töödeks või tiheasustusalal haljasala hooldustöödeks, kutselise või harrastuskalapüügi õigusega isikul kalapüügiks vajaliku veesõiduki veekogusse viimiseks, pilliroo varumiseks ja adru kogumiseks ning maatulundusmaal metsamajandustöödeks ja põllumajandustöödeks

HIIUMAA VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Kärdla

20. aprill 2023 nr 118

Paope küla Tõnsu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine

Planeerimisseaduse § 142 lg 1 p 3, lg-te 2, 4, 5 ja 6, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lg 2 p 3, lg-te 3 ja 6 ning § 35 lg-te 3 ja 5 alusel ning arvestades otsuse lisas toodud kaalutlusi

1. Jätkata Hiiumaa Vallavalitsuse 15.12.2021 korraldusega nr 726 üldplaneeringu kohasena algatatud Paope küla Tõnsu kinnistu detailplaneeringu koostamist üldplaneeringut muutvana. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek muuta Kõrgessaare Valla üldplaneeringut, vähendades ranna ja kalda ehituskeeluvööndit planeeritava juurdepääsutee osas.
2. Jätta algatamata Paope küla Tõnsu kinnistu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine.
3. Detailplaneeringu koostamise korraldaja on Kõrgessaare Osavalla Valitsus (aadress Kõrgessaare, Kõpu te 8) ja kehtestaja Hiiumaa Vallavolikogu (aadress Keskväljak 5a, Kärdla, Hiiumaa vald 92413).
4. Detailplaneeringu koostamise algatamise korralduse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsusega on võimalik tutvuda tööajal Kõrgessaare Osavalla Valitsuses (Kõpu tee 8, Kõrgessaare alevik, Hiiumaa vald) ja Hiiumaa valla veebilehel.
5. Otsus jõustub teatavakstegemisest.
6. Detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine on menetlustoiming, millega ei teki huvitatud isikule õigustatud ootust, et Hiiumaa Vallavolikogu detailplaneeringu vastu võtab või kehtestab. Menetlustoimingud on vaidlustatavad koos haldusaktiga, milleks on planeeringu kehtestamine või kehtestamata jätmine.

Anu Pielberg
Hiiumaa Vallavolikogu esimees

Seletuskiri Hiiumaa Vallavolikogu otsuse
„Paope küla Tõnsu detailplaneeringu
keskkonnamõju strateegilise hindamise
algatamata jätmise“ juurde

Hiiumaa Vallavolikogu otsusega jäetakse algatamata Kõrgessaare Valla üldplaneeringut muutva Paope küla Tõnsu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Hiiumaa Vallavalitsus algatas 15.12.2021 korraldusega nr 726 Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu koostamise algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise. Planeeringuala hõlmab tervet Tõnsu maaüksust (39201:002:3080) ja juurdepääsutee võimalik asukoht hõlmab osaliselt Putkaste metskond 183 (katastritunnusega 39201:002:0436) ja Putkaste metskond 32 (katastritunnusega 39201:002:0610) maaüksuseid. Detailplaneeringu üheks ülesandeks on Tõnsu maaüksusele juurdepääsutee asukoha määramine, ehitusõiguse seadmine elamu ja abihoonete rajamiseks, ehitustingimuste määramine, liikluse ja parkimiskorralduse lahendamine ning tehnovõrkude väljaehitamiseks vajaminevate koridoride määramine. Kõrgessaare Valla üldplaneeringuga ei ole ranna ehituskeeluvööndit vähendatud. Detailplaneeringut on asutud koostama.

Algatatud detailplaneeringu kohaselt oli juurdepääs Tõnsu maaüksusele planeeritud alates 80 Heltermaa-Kärdla-Luidja tee (39201:002:2960) riigiteelt piki olemasolevat Paope lauritee nr. 3920393 kohalikult maanteelt üle Putkaste metskond 32 (39201:002:0610) ja Putkaste metskond 183 maaüksuse Läänemere ehituskeeluvööndi piirilt, sealt piki Akki maaüksuse (39201:002:0158) välispiiri kuni Tõnsu maaüksuseni.

Kohapeal hindasid juurdepääsutee trassi valikut planeerija, Tõnsu maaüksuse omanik ja RMK esindaja. Koostatud on ka geodeetiline alusplaan. Koos jõuti järeldusele, et majanduslikult mõistlikum, looduskeskonnale säästlikum ja naabermaaüksuse omanike soove arvestav on juurdepääsutee Tõnsu maaüksusele rajada nii, et kasutada selleks maksimaalselt olemasolevaid teid. Seejuures lähtudes ka minimaalsest puude raie ja pinnase tõstmise vajadusest. Uus teetrass on planeeritud nii, et see jääb osaliselt (ca 50 m) ranna ehituskeeluvööndisse.

LKS § 38 lg 1 p 1 kohaselt on meresaartel ehituskeeluvööndi laius 200 meetrit. LKS § 35 lg 4 kohaselt koosneb korduva üleujutusega veekogu ranna ehituskeeluvöönd üleujutatavast alast ja ehituskeeluvööndi laiusest. Looduskaitseaduse § 35 lg 3¹ alusel määratakse korduva üleujutusega ala piir mererannal üldplaneeringuga. Kui korduva üleujutusega ala piiri ei ole määratud, loetakse korduvalt üleujutatud ala piiriks 1 meetri kõrgune samakõrgusjoon.

Korduva üleujutusega ala piiriks loetakse Kõrgessaare vallas tavaline veepiir, sellega tuleb arvestada edaspidiste detailplaneeringute koostamisel ja projekteerimistingimuste väljastamisel. Üldplaneeringu koondkaardil olev ehituskeeluvöönd on illustratiivne ja nii selle, kui ka veekaitsevööndi ja piiranguvööndi asukoht tuleb igakord tuvastada vastavalt tegelikele looduslikele oludele ehk määrata detailplaneeringu ja projekti koosseisus olevatel joonistel täpse M 1:1000 või M 1:500 koostatud topo-geodeetilise alusplaani alusel.

Planeerimisaduse (edaspidi PlanS) § 142 lg 1 p 3 kohaselt võib detailplaneering põhjendatud vajaduse korral sisaldada kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduste muutmise ettepanekut. Kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse detailplaneeringuga muutmine on muu kohaliku omavalitsuse üksuse hinnangul oluline või ulatuslik üldplaneeringu muutmine. Lõige 2 sätestab, et üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut sisaldava detailplaneeringu koostamisele kohaldatakse üldplaneeringu koostamisele ettenähtud menetlust. Lõige 6 sätestab, et üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut sisaldava detailplaneeringu koostamisel tuleb anda eelhindang ja kaaluda keskkonnamõju strateegilist hindamist, lähtudes

keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõigetes 4 ja 5 sätestatud kriteeriumidest ning § 33 lõike 6 kohaste asjaomaste asutuste seisukohtadest.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 33 lg 2 p 3 alusel tuleb keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkust kaaluda ja anda selle kohta eelhindang, kui koostatakse detailplaneering planeerimisseaduse § 142 lõike 1 punktides 1–3 sätestatud juhul. Sama paragrahvi lõike 6 kohaselt tuleb keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse üle otsustamisel enne otsuse tegemist küsida seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt, edastades neile seisukoha võtmiseks käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1 ja 2 ning lõigetes 4 ja 5 nimetatud kriteeriumide alusel tehtud otsuse eelnõu.

KeHJS § 35 lg 3 alusel tuleb otsusele lisada asjakohane põhjendus kui keskkonnamõju strateegiline hindamine algatatakse või jäetakse algatamata käesoleva seaduse § 33 lõikes 2 nimetatud strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algatamise korral.

Paope küla Tõnsu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse kohta koostatud eelhindangu (lisa) kohaselt ei kaasne käesoleva detailplaneeringu elluviimisega olulist negatiivset keskkonnamõju, kuna Tõnsu maaüksusele planeeritud hoonestusala ja juurdepääsutee maaüksuseni ei kavandata Luidja maastikukaitseala maa-aladele, kuid kavandatakse osaliselt ranna ehituskeeluvöödisse, arvestades sealhulgas loodusliku olukorras säilimist, olemasoleva olukorra arvestamist ja majanduslikku mõistlikkust.

Keskkonnaamet on 27.02.2023 kirjaga nr 6-2/23/2090-2 seisukohal, et lähtudes esitatud materjalidest ja teadaolevast informatsioonist, on Keskkonnaamet seisukohal, et planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt KeHJS § 22 mõistes olulist keskkonnamõju, ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alale on välistatud ning KSH algatamine ei ole eeldatavalt vajalik. Ning palutakse planeeringu koostamise käigus kaaluda ka muid juurdepääsutee asukohti, sh väljapoole ranna ehituskeeluvööndit jäävat asukohta.

Eeltoodud arvesse võttes on korrigeeritud Paope külas asuva Tõnsu maaüksuse esialgset eskiisplaani, millel on täpsustatud planeeritava juurdepääsutee asukohta vastavalt Keskkonnaameti soovitusetele.

Maiken Lukas

Kõrgessaare Osavalla Valitsuse ehitusspetsialist

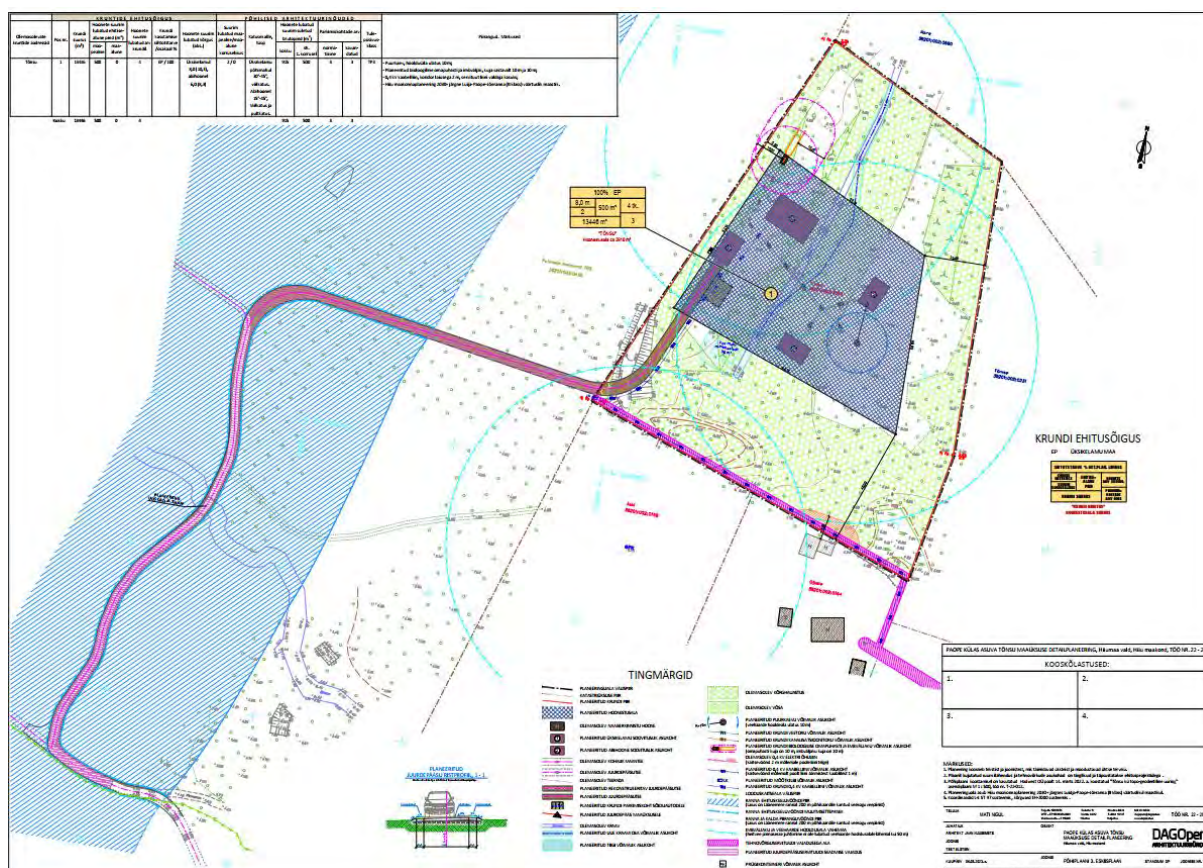

Hiiumaa vallas Paope külas Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse kohta

30. jaanuar 2023

1. Kavandatav tegevus ja planeeringuala üldandmed

Hiiumaa Vallavalitsus algatas 15.12.2021 korraldusega nr 726 Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu koostamise algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine. Planeeringuala hõlmab tervet Tõnsu maaüksust (39201:002:3080) ja juurdepääsutee võimalik asukoht hõlmab osaliselt Putkaste metskond 183 (katastritunnusega 39201:002:0436) ja Putkaste metskond 32 (katastritunnusega 39201:002:0610) maaüksuseid. Detailplaneeringu üheks ülesandeks on Tõnsu maaüksusele juurdepääsutee asukoha määramine, ehitusõigus seadmine elamu ja abihoonete rajamiseks, ehitustingimuste määramine, liikluse ja parkimiskorralduse lahendamine ning tehnovõrkude väljaehitamiseks vajaminevate koridoride määramine.

Joonis 1. Planeeringuala, Tõnsu maaüksuse ja planeeritava juurdepääsutee esialgne eskiislahendus

Kõrgessaare Vallavolikogu 17.1.2003 määrus nr 5 „Kõrgessaare valla üldplaneering“ ja Kõrgessaare Vallavolikogu 12.11.2010 määrus nr 19 „Kõrgessaare valla üldplaneeringu teemaplaneering – Maakasutusreeglite ja ehitustingimuste määramine“ järgi asub Tõnsu

maaüksus määramata juhtotstarbega maa-alal. Üldplaneeringuga on määratud minimaalseks ehitusõigusega krundi suuruseks komapakse hoonestusega alal 1,0 ha. Alal ei ole kehtivad detailplaneeringud. Kõrgessaare Valla üldplaneeringuga ei ole ranna ehituskeeluvööndit vähendatud.

Juurdepääs Tõnsu maaüksusele on planeeritud alates 80 Heltermaa-Kärdla-Luidja tee (39201:002:2960) riigiteelt piki olemasolevat Paope lautritee nr. 3920393 kohalikult maanteelt üle Putkaste metskond 32 (39201:002:0610) ja Putkaste metskond 183 (39201:002:0436) maaüksuste. Uus juurdepääsutee on kavandatud üle Putkaste metskond 183 maaüksuse alates Paope lautriteelt suunaga RMK lõkkekoha poole ca 112 m ning sealt paremale läbi metsa Tõnsu maaüksuseni. Juurdepääsutee rajamine Tõnsu maaüksusele eeldab Putkaste metskond 183 maaüksuse juurdepääsu reaalservituudi määramist.

Maa-ameti kitsenduste kaardi järgi ei paikne Tõnsu maaüksus kaitstaval alal ega ranna ehituskeeluvööndis. Olemasolev juurdepääsutee paikneb osaliselt Luidja maastikukaitseala Luidja sihtkaitsevööndis (KLO1000523) ja ühtlasi Luidja looduslal. Tõnsu maaüksusel ega planeeritaval juurdepääsutee alal ei ole Keskkonnaregistri andmeel registreeritud kaitsealuseid liike. RMK lõkke kohani viiv tee ning planeeritud rajatav tee Tõnsu maaüksuseni paikneb osaliselt ranna ehituskeelu- ja piiranguvööndis.

Joonis 2. Kitsendused Tõnsu maaüksusel ja võimaliku juurdepääsutee alal (väljavõte Maa-ameti kitsenduste kaardist)

Detailplaneeringuga kavandatakse ehituskeeluvööndi vähendamist Putkaste metskond 183 maaüksusel juurdepääsutee osas, mis tähendab Kõrgessaare Valla üldplaneeringu muutmise ettepaneku tegemist.

Tõnsu maaüksus on hoonestamata.

2. Eelhinnangu õiguslik alus

Detailplaneeringu koostamisel, mis eeldatavalt võib avaldada mõju Natura 2000 võrgustiku alale ja koostatakse üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut sisaldavat detailplaneeringut, tuleb anda eelhinnang ja kaaluda keskkonnamõju strateegilist hindamist lähtudes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnasüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 33 lõigetes 4 ja 5 sätestatud kriteeriumitest (planeerimisseaduse §124 lõige 6 ja §142 lõige 6). Seetõttu analüüsitakse käesoleva eelhinnangu punktis 3 KeHJS § 33 lõigetes 4 ja 5 toodud kriteeriumitest lähtuvalt kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisust.

3. Eelhinnang

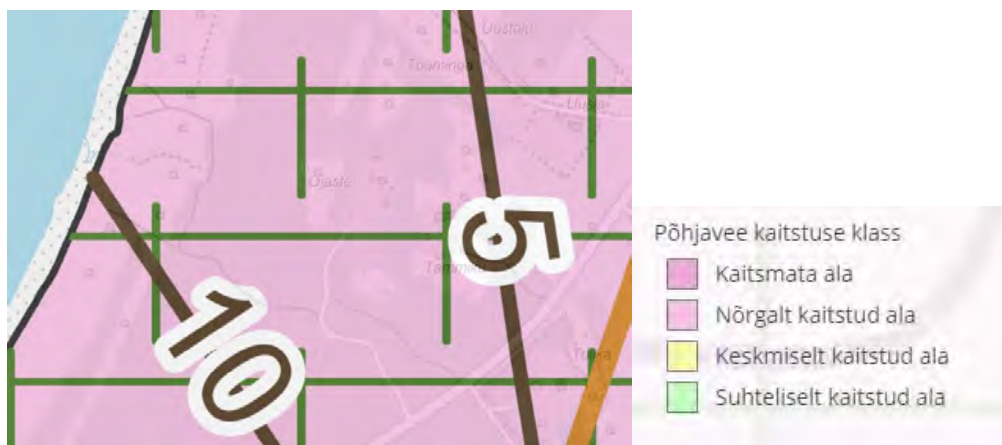
3.1. Tegevuse ala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimused, nagu maakasutus, alal esinevad loodusvarad, nende omadused ja taastumisvõime ning looduskeskkonna vastupanuvõime.

Kõrgessaare Vallavolikogu 17.1.2003 määrus nr 5 „Kõrgessaare valla üldplaneering“ ja Kõrgessaare Vallavolikogu 12.11.2010 määrus nr 19 „Kõrgessaare valla üldplaneeringu teemaplaneering – Maakasutusreeglite ja ehitustingimuste määramine“ järgi asub Tõnsu maaüksus määramata juhtotstarbega maa-alal.

Kõlvikuliselt koosseisult on detailplaneeringualast enamuse looduslik rohumaa ja metsamaa. Maaüksus on hoonestamata. Juurdepääsutee läbi Luidja lepiku on mahasõiduga 80 Heltermaa-Kärdla-Luidja tee (39201:002:2960) riigiteelt piki olemasolevat Paope lauritee nr. 3920393 kohalikult maanteelt üle Putkaste metskond 32 (39201:002:0610) ja Putkaste metskond 183 (39201:002:0436) maaüksuste. Uus rajatav teelõik ei paikne Luidja looduskaitsealal, kuid paikneb osaliselt ranna ehituskeeluvööndis.

Planeeritaval alal ei asu muinsuskaitsealuseid objekte. Lähim elamu asub ca 32 meetri kaugusel katastriüksuse piirist. Piirkonna hoonestuse moodustavad aastaringses ja hooajalises kasutuses olevad elamud.

Kogu planeeringuala jääb nõrgalt kaitstud põhjaveega maa-alale.

Joonis.3. Põhjavee kaitstuse kaart (väljavõte Hiiumaa geoloogilisest kaardist)

3.2. Tegevuse iseloom, kaasa arvatud selle tehnoloogiline tase, loodusvarade kasutamine, jäätme ja energia mahukas, ning lähipiirkonna teised tegevused.

Algatatud Paope küla Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on ehitusõiguse ja hoonestusala määramine ja juurdepääsutee asukoha määramine. Detailplaneeringu taotluse andmetel kavandatakse Tõnsu maaüksusele üksikelamu ja kuni 3 abihoonet. Lähipiirkonnas asuvad alalises ja hooajalises kasutuses olevad elamud. Tõnsu maaüksusele puudub juurdepääs. Läbirääkimisi on peetud kõigi naabermaaüksute omanikega, kuid servituudiläbirääkimised ei ole vilja kandnud. Tõnsu maaüksuseni tuleb osaliselt rajada uus juurdepääsutee, kasutades nii palju kui võimalik olemasolevaid teid ja valides looduses parim koht, kuhu teetrass rajada. Parima koha valimisel arvestatakse loodusliku olukorra säilimist ja uue tee rajamise majanduslikku mõistlikkust.

Tulenevalt looduskaitseadusest on ranna või kalda kaitse eesmärk rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine.

Tõnsu maaüksusele juurdepääsutee rajamine osaliselt ehituskeeluvöödis on arvestades kõiki kaalutud variante looduslikust olukorrast parim valik. Juurdepääsuks kasutatakse nii palju kui võimalik olemasolevaid teid ja trass valitakse nii, et arvestatakse pinnase, märgade alade ja olemasoleva kõrghaljastusega. Planeeritava uue teelõigu alal on ATV sõiduki laiune olemasolev siht.

Tulenevalt eeltoodust ei mõjuta planeeringulahenduse elluviimine oluliselt väljakujunenud keskkonda ega kahjusta kalda kaitse-eesmärke.

3.3. Tegevuse kaasnevad tagajärjed, nagu vee, pinnase või õhu saastatus, jäätmeleke, müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn.

Planeeringulahenduse elluviimine ei suurenda oluliselt vee, pinnase või õhu saastatust, müra, vibratsiooni, valgust, soojust, kiirgust, lõhna ega jäätmete teket. Müratase võib suurene da ehitustegevuse käigus, mis on ajutine. Edaspidine uue elamu ekspluaterimine müratas et ei suurenda. Peamiselt suureneb olmejäätmete kogus, mis tuleb sorteerida ja anda üle jäätmekäitlejatele. Tekkivad jäätmed käideldakse vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

Veevarustus tagatakse krundil uue puurkaevu rajamisega.

Maaüksuse asub nõrgalt kaitstud põhjaveega maa-alal. Nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel võib pinnasesse immutada kuni 10 m³/ööpäevas pärast reovee bioloogilist puhastamist (Keskkonnaministri 08.11.2019 määruse nr 61“ Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublas se juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ § 8).

3.4. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus.

Avariilukordade tekkimise tõenäosus on minimaalne. Ehitiste püstitamise perioodil võib seadmetel tekkida tehniline rike, mille käigus võib õli või kütus sattuda pinnasesse. Rikete vältimiseks tuleb kasutada kaasaegseid ja töökorras seadmeid.

3.5. Tegevusega kaasnev mõju ala väärtusele ja tundlikkusele, sealhulgas looduslikud iseärasused, kultuuripärand ja intensiivne maakasutus.

Paope küla piirkond on pigem tihedalt asustatud hajaala. Hoonestusala ja hoone planeerimisega Tõnsu maaüksusele tuleb arvestada kohalike ehitustraditsioonidega. Tõnsu maaüksusele hoonestusala moodustamisega ja juurdepääsutee rajamisega ei ole olulist negatiivset mõju Paope külale piirkonnale, Läänemere kaldale ega Luidja maastikukaitsealale.

3.6. Kavandatava tegevuse eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale või mõnele muule kaitstavale loodusobjektile, mõju kaitsealadele.

Olemasolev juurdepääsutee paikneb osaliselt Luidja maastikukaitseala Luidja sihtkaitsevööndis (KLO1000523) ja ühtlasi Luidja looduslal. Tõnsu maaüksusel ega planeeritaval juurdepääsutee alal ei ole Keskkonnaregistri andmetel registreeritud kaitsealuseid liike.

Hiiu maakonnaplaneeringu keskkonnamõju hindamise aruande p 2.5: *Natura alad ja -liigid on siseriiklikult kaitstud looduskaitseaduse alusel kaitsealade, hoiualade ja kaitstavate liikide püsiehupaikade kaudu.* Luidja maastikukaitseala kaitse-eesmärk on kaitsta unikaalset liivaluidetel kasvavat sanglepapuistut; elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta nimetab I lisas.

Kuna hoonestusala ja ehitustegevust ei planeerita Luidja maastikukaitseala alale, siis ei kaasne kavandatav tegevus olulist mõju Natura 2000 võrgustiku alale ja teistele maaüksusel asuvatele looduskaitsealade objektidele. Luidja Lepikus on olemasolev Paope lauritee, mida kasutatakse mereäärde liikumiseks ning Akki ja Ojaste kinnistutele ligipääsuks. Uus tee Tõnsu kinnistule on planeeritud rajada mahasõiduga olemasolevalt Paope lauriteelt. Planeeritav uus tee paikneb Maa-ameti kaardirakenduse kitsenduste kaardi järgi ranna- ja kalda ehituskeeluvööndis.

Ranna või kalda kaitse eesmärk on rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine. Putkaste metskond 183 maaüksust kasutava aktiivselt surfarid ja puhkajad ning metsaalune on täis radasid. Uut teelõiku ehituskeeluvööndisse tuleb rajada ca 50 m ning trassi asukohaks valitakse looduslikult soodsaim asukoht.

Lähtudes eeltoodust ning arvestades, et olemasolev Paope lauritee on kasutuses, ei kaasne kavandatav tee rajamine olulist mõju Natura 2000 võrgustiku alale ja teistele maaüksusel asuvatele looduskaitsealade objektidele ning kavandatavad tegevused ei saa kuidagi ohustada rannal asuvate looduskoosluste säilimist ega teiste ranna kaitse-eesmärkide tagamist.

3.7. Mõju võimalikkus, kestus, sagedus ja pöördumus, sealhulgas kumulatiivne ja piiriülene mõju.

Planeeritud tegevusega kaasnevad mõjud võib jagada kaheks: ehitamisaegsed mõjud ja ehitusjärgsed mõjud. Ehitusaegsed mõjud on lühiajalised ja lõppevad enamasti hoone või rajatise valmimisega. Planeeringualale ei rajata keskkonnohtikke ja keskkonda reostavaid objekte, millest tulenev keskkonnamõju võiks kanduda üle maaüksuse piiride ja keskkonnoelementide mõjutamist, millega kaasneks keskkonnaseisundi kahjustamine, sh vee, pinnase, õhu saastumine, oluline jäätmete või müra taseme suurenemine. Olulisi muudatusi võrreldes kehtiva üldplaneeringuga tehnoloogias, loodusvarade kasutamises, jäätme- ja energiamahukuses ei kavandata. Planeeringu elluviimiseks on vajalikud ehitusseadustiku kohased ehitus- ja kasutusload. Nõuetekohaselt projekteeritud ehitistega piiriülest ja kumuleeruvat keskkonnamõju kavandatava tegevusega ei kaasne.

3.8. Oht inimese tervisele või keskkonnale, sealhulgas õnnetuste esinemise võimalikkus.

Planeeringuga kavandatakse rajada üksikelamu ja abihooned ning juurdepääsutee, mis ei kujuta endast ohtu inimeste tervisele ega keskkonnale.

4. Järeldus

Eelhinnang võimaldab järeldada, et kavandatav tegevus ei ole eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga ja KSH läbiviimine detailplaneeringu koostamisel ei ole vajalik, kuna Tõnsu maaüksusele planeeritud hoonestusala ja juurdepääsutee maaüksuseni ei kavandata Luidja maastikukaitseala maa-aladele, kuid kavandatakse osaliselt ranna ehituskeeluvööndisse,

arvestades sealhulgas loodusliku olukorras säilimist, olemasoleva olukorraga arvestamist ja majanduslikku mõistlikkust.

Kui detailplaneering koostatakse arvestades keskkonna- ja õigusaktide nõudeid, ei kaasne Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu ellu rakendamisega tõenäoliselt olulist negatiivset keskkonnamõju.

Eelhinnangu koostas:

Kõrgessaare Osavalla Valitsuse ehitusspetsialist Maiken Lukas

maiken.lukas@hiiumaa.ee

tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju ning

keskkonnamõju strateegiline hindamine ei ole vajalik.

Algamise otsuse ja väljastatud lähtetingimustega saab tutvuda töö ajal Kõrgessaare Osavalla Valitsuses (Kõpu tee 8, Kõrgessaare) ja Hiiumaa Vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris.

Paope küla Tõnsu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmisest teavitamine

Hiiumaa Vallavolikogu 20.04.2023 otsusega nr 118 jäetakse algatamata Paope küla Tõnsu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine ja jätkatakse üldplaneeringu kohasena algatatud detailplaneeringu koostamist üldplaneeringut muutvana. Planeeringuala näol on tegu Paope külas asuva Tõnsu kinnistuga (katastritunnus 39201:002:3080, olemasolev sihtostarve maatulundusmaa 100%, pindala 13446 m²).

Detailplaneeringu üheks ülesandeks on Tõnsu maaüksusele juurdepääsutee asukoha määramine, ehitusõiguse seadmine elamu ja abihoonete rajamiseks. Peale geodeetilise alusplaani koostamist selgus, et majanduslikult mõistlikum, looduskeskkonnale säästlikum ja naabermaaüksuse omanike soove arvestav on juurdepääsutee Tõnsu maaüksusele rajada nii, et kasutada selleks maksimaalselt olemasolevaid teid. Seejuures lähtudes ka minimaalsest puude raie ja pinnase tõstmise vajadusest. Uus teetrass on planeeritud nii, et see jääb osaliselt (ca 50 m) ranna ehituskeeluvööndisse.

Koostatud eelhinnangu kohaselt ei kaasne detailplaneeringu elluviimisega olulist negatiivset keskkonnamõju ning Keskkonnaamet on oma 27.02.2023 kirjas asunud seisukohale, et planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju ning keskkonnamõju strateegiline hindamine ei ole vajalik.

Algamise otsuse ja väljastatud lähtetingimustega saab tutvuda töö ajal Kõrgessaare Osavalla Valitsuses (Kõpu tee 8, Kõrgessaare) ja Hiiumaa Vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris.

HIIUMAA VALD
KÕRGESSAARE OSAVALLA VALITSUS

Huivatatud isikud
ja asutused

Meie: 27.04.2023 nr 8-3/153

**Paope küla Tõnsu detailplaneeringu
keskkonnamõju strateegilise hindamise
alгатamata jätmisest teavitamine**

Planeerimisseaduse § 128 lõike 8 alusel teavitame Teid, et Hiiumaa Vallavolikogu 20.04.2023 otsusega nr 118 jäetakse alгатamata Paope küla Tõnsu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine ja jätkatakse üldplaneeringu kohasena alгатatud detailplaneeringu koostamist üldplaneeringut muutvana.

Hiiumaa Vallavalitsus alгатas 15.12.2021 korraldusega nr 726 Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu koostamise alгатamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise alгатamata jätmise. Detailplaneeringu üheks ülesandeks on Tõnsu maaüksusele juurdepääsutee asukoha määramine, ehitusõiguse seadmine elamu ja abihoonete rajamiseks.

Alгатatud detailplaneeringu kohaselt oli juurdepääs Tõnsu maaüksusele planeeritud alates 80 Heltermaa-Kärdla-Luidja tee (39201:002:2960) riigiteelt piki olemasolevat Paope lauritee nr 3920393 kohalikult maanteelt üle Putkaste metskond 32 (39201:002:0610) ja Putkaste metskond 183 maaüksuse Läänemere ehituskeeluvööndi piirilt, sealt piki Akki maaüksuse (39201:002:0158) välispiiri kuni Tõnsu maaüksuseni.

Peale geodeetilise alusplaani koostamist hindasid kohapeal juurdepääsutee trassi valikut planeerija, Tõnsu maaüksuse omanik ja RMK esindaja. Koos jõuti järeldusele, et majanduslikult mõistlikum, looduskeskkonnale säästlikum ja naabermaaüksuse omanike soove arvestav on juurdepääsutee Tõnsu maaüksusele rajada nii, et kasutada selleks maksimaalselt olemasolevaid teid. Seejuures lähtudes ka minimaalsest puude raie ja pinnase tõstmise vajadusest. Uus teetrass on planeeritud nii, et see jääb osaliselt (ca 50 m) ranna ehituskeeluvööndisse.

Hiiumaa Vallavolikogu otsusega saab tutvuda töö ajal Kõrgessaare Osavalla Valitsuses (Kõpu tee 8, Kõrgessaare) ja Hiiumaa Vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris:

<http://atp.amphora.ee/hiiumaavv/index.aspx?itm=263984>.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Niels-Peter Rattiste
Osavalla vanem

Maiken Lukas
maiken.lukas@hiiumaa.ee

[Kodu](#) > [Valdkonnad](#) > [Ehitus ja planeerimine](#) > [Detailplaneeringud](#) > [Detailplaneeringute algatamine](#) > [Paope küla Tõnsu detailplaneerin...](#)

Detailplaneeringu algatamise taotlus

Taotlusvorm: [Detailplaneeringu algatamine](#)

Detailplaneeringute algatamine

Paope küla Tõnsu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmisest teavitamine

[« Tagasi](#)

27.04.2023

Hiiumaa Vallavolikogu 20.04.2023 otsusega nr 118 jäetakse algatamata Paope küla Tõnsu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine ja jätkatakse üldplaneeringu kohasena algatatud detailplaneeringu koostamist üldplaneeringut muutmata. Planeeringuala näol on tegu Paope külas asuva Tõnsu kinnistuga (katastritunnus 39201:002:3080, olemasolev sihtstarve maatulundusmaa 100%, pindala 13446 m²).

Detailplaneeringu üheks ülesandeks on Tõnsu maaüksusele juurdepääsutee asukoha määramine, ehitusõiguse seadmine elamu ja abihoonete rajamiseks. Peale geodeetilise alusplaani koostamist selgus, et majanduslikult mõistlikum, looduskeskkonnale säästlikum ja naabermaaüksuse omanike soov arvestav on juurdepääsutee Tõnsu maaüksusele rajada nii, et kasutada selleks maksimaalselt olemasolevaid teid. Seejuures lähtudes ka minimaalsest puude raie ja pinna tõstmise vajadusest. Uus teetross on planeeritud nii, et see jääb osaliselt (ca 50 m) ranna ehituskeeluvööndisse.

Koostatud eelhinnangu kohaselt ei kaasne detailplaneeringu elluviimisega olulist negatiivset keskkonnamõju ning Keskkonnamet on oma 27.02.2023 kirjas asunud seisukohale, et planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju ning keskkonnamõju strateegiline hindamine ei ole vajalik.

Algatamise otsuse ja väljastatud lähtetingimustega saab tutvuda töö ajal Kõrgessaare Osavalla Valitsuses (Kõpu tee 8, Kõrgessaare) ja Hiiumaa Vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris: <http://atp.amphora.ee/hiiumaavv/index.aspx?itm=263984>

kogu 17.1.2003 määrusega nr 5 kehtestatud Kõrgessaare valla üldplaneeringut, muutes ühiskondlike hoonete maa juhtotstarvet elamumaaks, ja anda ehitusõigus väiksemale krundile, kui seda on üldplaneeringuga ette nähtud.

Koostatud eelhinnangu kohaselt ei kaasne detailplaneeringu elluviimisega olulist negatiivset keskkonnamõju ning Keskkonnaamet on oma 10.03.2023 kirjas asunud seisukohale, et planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju ning keskkonnamõju strateegiline hindamine ei ole vajalik.

Algamise otsuse ja väljastatud lähtetingimustega saab tutvuda töö ajal Kõrgessaare Osavalla Valitsuses (Kõpu tee 8, Kõrgessaare) ja Hiiumaa Vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris.

Paope küla Tõnsu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmisest teavitamine

Hiiumaa Vallavolikogu 20.04.2023 otsusega nr 118 jäetakse algatamata Paope küla Tõnsu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine ja jätkatakse üldplaneeringu kohasena algatatud detailplaneeringu koostamist üldplaneeringut muutva-

na. Planeeringuala näol on tegu Paope külas asuva Tõnsu kinnistuga (katastritunnus 39201:002:3080, olemasolev sihtostarve maatulundusmaa 100%, pindala 13446 m²).

Detailplaneeringu üheks ülesandeks on Tõnsu maaüksusele juurdepääsutee asukohta määramine, ehitusõiguse seadmine elamu ja abihoonete rajamiseks. Peale geodeetilise alusplaani koostamist selgus, et majanduslikult mõistlikum, looduskeskkonnale säästlikum ja naabermaaüksuse omanike soov arvestav on juurdepääsutee Tõnsu maaüksusele rajada nii, et kasutada selleks maksimaalselt olemasolevaid teid. Seejuures lähtudes ka minimaalsest puude raie ja pinnase tõstmise vajadusest. Uus teetras on planeeritud nii, et see jääb osaliselt (u 50 m) ranna ehituskeeluvööndisse.

Koostatud eelhinnangu kohaselt ei kaasne detailplaneeringu elluviimisega olulist negatiivset keskkonnamõju ning Keskkonnaamet on oma 27.02.2023 kirjas asunud seisukohale, et planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju ning keskkonnamõju strateegiline hindamine ei ole vajalik.

Algamise otsuse ja väljastatud lähtetingimustega saab tutvuda töö ajal Kõrgessaare Osavalla Valitsuses (Kõpu tee 8, Kõrgessaare) ja Hiiumaa Vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris.

gessaare) ja Hiiumaa Vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris.

Ruudu maaüksuse detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapanekukorraldamine

Hiiumaa Vallavalitsuse 17.05.2023 korraldusega nr 249 võeti vastu Ruudu maaüksuse detailplaneering (Dagopen OÜ töö nr 22-48).

Planeeringu koostamise eesmärk on Ruudu maaüksusel ehitusõiguse määramine üksikelamu ja abihoonete (üks üksikelamu ja kolm kõrvalhoonet), teede ja liikluskorralduse põhimõtete planeerimine, tehnovõrkude ja -rajatiste paigutuse määramine, servituutide ja kitsenduste vajaduse määramine, arhitektuursete tingimuste määramine hoonetele.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub töö ajal ajavahemikul **19.06.2023–02.07.2023** Kõrgessaare Osavalla Valitsuses aadressil Kõpu tee, Kõrgessaare, Hiiumaa vald ja Hiiumaa valla veebilehel. Avaliku väljapaneku ajal on kõigil huvitatutel võimalik planeeringulahendusega tutvuda ning vallavalitsusele kirjalikult sisulisi ettepanekuid ja arvamusi esitada.

60 aastat Kärkla lennuliini

21. aprillil tähistati Kärkla lennujaamas koos ansambliga Trad.Attack! Lennujaama 60. sünnipäeva.

Soov Kärdlasse lennujaam rajada tekkis esimese Eesti Vabariigi ajal, kui lennuühendust kasutati peamiselt kirjade ja postipakkide kohale toimetamiseks. Mustkattega maandamisrada avati Kärklal 1963. aastal ning samal aastal alustas ka regulaarliin Tallinn-Kärkla. Läbi aegade on Kärdlast lennud viinud Haapsallu, Vormsile, Kuressaarde, Riiga, Pärnusse, Viljandisse ja Tartusse. 1971. aastal alustas lende Kärdlasse reaktiivlennuk Jak-40. Tšarterlennud on Kärdlast viinud koguni Vilniusse, Kaunasesse ja Murnanskisse.

60 aastat toiminud lennuühendus mandriga on olnud Hiiumaa ainus võimalus inimeste ja kaupade vedamiseks aegadel, kui mere- või jääolud pole laevaliiklust võimaldanud. Tänapäeval on kliima soojenenud ning parvlaevade merevõimekus paranenud, kuid lennuliin on hiidlastele jätkuvalt väga tähtis teema.

Täna Kärkla lennujaam on moodne ja tehniliselt hästi varustatud. 70 hektari suurune lennujaam sobib ka väikelennukite teenindamiseks.

Lennujaama käitusjuht Allan Mäll ja volikogu esimees Anu Pielberg lõikasid lahti sünnipäevatordi. Foto: Kärolyn Kivistik.

Ristna ja Tahkuna tule tornide avalik külastushooaeg tuleb käesoleval aastal tavapärasest erinev

Tavapäraselt algab Hiiumaa tule tornides külastushooaeg 1. mail ja lõpeb 30. septembril. Ristna ja Tahkuna tule tornide lasteruumides algab aga peagi kapitaalremont, mille ajal tule torne külastada ei saa. Samuti jäävad selleks ajaks suletuks tule tornide juures tegutsevad kohvikud ja suveniiripoed.

Juunis pole remonttööde tõttu võimalik külastada Ristna tule torni ning septembris Tahkuna tule torni. Tahkuna tule torn on külastajatele avatud juunist kuni augusti lõpuni ja Ristna tule torn juulist kuni septembri lõpuni.

Kõrgessaare osavalla vanema Niels-Peter Rattiste sõnul on juuni lõpuks planeeritud peamised tööd Ristna tule tornis lõpetada ja Tahkunas alustatakse nendega septembris. Tule tornide remonditööd vajavad soojemaid ja kuivemaid ilmastikuolusid, mistõttu ei ole hooajaliselt võimalik neid töid teha.

Eelmisel aastal külastas Ristna tule torni mais ja juunis kokku 759 inimest ning Tahkuna tule torni mais ja septembris kokku 758 inimest. Peamised külastusküüd kõikides tule tornides on juuli ja august.

Kõpu tule torn on avatud tavapäraselt ja

sel aastal saab hooaeg alguse juba 29. aprillil ning kestab 30. septembrini. Kõpu tule torn on avatud hooajal E-P kl 10–20.

Täpsemat infot tule tornide hetkeseisu ja avamisaegade kohta saab tule tornide operaatoritelt või Kõrgessaare Osavalla Valitsuselt:

- » Tahkuna tule torn – 5818 0755; tlaasi@gmail.com
- » Ristna tule torn – 5444 0582; info@ristnatuleorn.ee
- » Kõrgessaare Osavalla Valitsus – 46 3607; korgessaare@hiiumaa.ee.

Lisaelarve volikogus esimesel lugemisel

Hiiumaa vallavalitsus esitas vallavolikogule 2023. aasta I lisaelarve, mis oli esimesel lugemisel 18. mai volikogu istungil.

Lisaelarve tegemisel on arvestatud kolme kuu eelarve täitmise andmetega. Korrigeeritud on kulusid ning arvestatud on ümberpaigutustega planeeritud kuludes, lähtudes eelarve täitmise andmetest ning esitatud ettepanekutest. See tähendab, et tegemist on eelarve sees vahendite ümber tõstmisega ning täiendavaid tulusid kasutusele ei võeta.

Peamine katteallikas on elektrikulude vähenemine, kuna elektri hind on võrreldes põhieelarves prognoosituga odavamaks osutunud. Elektrikulud vähenevad kokku 108 000 euro võrra.

Hiiumaa Haridusselts MTÜ kasutuses olevate ruumide eest tasu mitte võtmine vähendab omatulu 15 600 eurot. Majanduslik tugi võimaldab Hiiumaa Vabakoolil lapsevanema omaosaluse summat vähendada ja annab seeläbi kindlustunde, et õppeasutus on jätkusuutlik.

Emmaste Kommunaalile lisatakse Ollima kuivati müügist prognoositud tulu summas 40 000 eurot ja selle arvelt on lisatud uue EMKO traktori soetamiskulud ja EMKO tööliste ruumi remondikulud. Ollimalt koliti Emmaste põhikooli juures asuvasse käsitöömajja.

Lõpule on jõudnud Tohvri uue hoone projekt. See tähendab, et ka toetusmeetme kontekstis on aruandlusega ühel pool ning projekt lõppenuks loetud. Raamatupidamisliku korrektuse tarvis kajastatakse nõuete-kohustuste real 62 118 eurot, mis laekus käesoleval aastal, kuna ehitamise toetus kajastub 2022. eelarves. Finantstulud suurenevad leppetrahvi nõude 10 000 euro võrra. Põhjuseks ehituse lõpptähtaja ületamine ehitaja poolt.

Kärkla lasteaiale on lisaelarves lisatud uue avatava rühma kuludeks 30 000 eurot.

Paope-Niidimetsa tee 1200 m ulatuses tolmuva

12. mail lõppesid teetööd Kõrgessaare osavallas Paope külas, Paope-Niidimetsa teel. Tee 1200-meetrine lõik pinnati mustkattega tolmuvaaks vastavalt Hiiumaa valla teehoiukavale aastateks 2023–2028.

Tööd teostas kaks ettevõtet: AS Tariston, kes valmistas teealuse, ning OÜ Üle, kes tegi pindamistöid. Teetööd koos omavahel järelevalvaga läksid maksma 33 480 eurot.

Kõrgessaare osavalla vanema Niels Rattiste sõnul on käesoleval aastal vastavalt teehoiukavale planeeritud veel kruusakatte remonditööd Kõrgessaares Laii teel, Villamaa-Puski teel ning Kalana-Metsavahi teel. Kalana-Metsavahi teel ning Villamaa-Puski teel on juba korraldatud teeservad ning puhastatud kraavid ja nõvad. Suve jooksul toimub veel kruusakatte uuendamine.

Lasteaiakoha taotlemine

Hiiumaa vald läheb alates maikuust lasteaiakohtade taotlemisel üle haridusteenuste haldamise süsteemile ARNO. Lasteaeda tuleva lapse vanem esitab vallavalitsusele taotluse lasteaiakoha määramiseks elektrooniliselt haridusteenuste haldamise süsteemis ARNO või paberkanalil.

Lapsevanem saab ARNO keskkonnas

- teha lapsele järjekorratootluse lasteasutusse
- oma laste taotlusi vaadata ja muuta, kuni taotlus pole menetletud
- teavituse, kui tema lapsele tehakse kohapakkumine
- kohapakkumise kinnitada või sellest loobuda
- näha lapse kohaga seotud andmeid (millal alustas, millal lõpetab)
- teha lasteasutusest lahkumise taotluse.

Hiiumaa Arno keskkond: <https://piksel.ee/arno/hiiumaa>

Täpsem info ja juhised Hiiumaa valla ja lasteadeade kodulehtedel.

HIIUMAA VALLAVALITSUS

Puudutatud isikud,
asutused ja ametid

Meie: 27.06.2024 nr 8-3/231-8

Teade detailplaneeringu eskiisi avalikust väljapanekust (Paope külas asuva Tõnsu maaüksuse detailplaneering)

Hiiumaa Vallavalitsus korraldab Paope külas asuva Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu eskiislahenduse avaliku väljapaneku **19. juulist kuni 18. augustini 2024** tööpäevadel tööajal Hiiumaa Vallavalitsuses (Keskväljak 5a, Kärkla) ja Hiiumaa valla veebilehel <https://atp.amphora.ee/hiiumaavv/index.aspx?itm=322857>.

Planeeringualana mõistetakse Hiiu maakonnas Hiiumaa vallas Paope külas asuvat Tõnsu (katastritunnus 39201:002:3080, sihtotstarve 100% maatulundusmaa, pindala 13446,0 m²) maaüksust.

Detailplaneeringu üheks ülesandeks on Tõnsu maaüksusele juurdepääsutee asukoha määramine, ehitusõiguse seadmine elamu ja abihoonete rajamiseks, ehitustingimuste määramine, liikluse ja parkimiskorralduse lahendamine ning tehnovõrkude väljaehitamiseks vajaminevate koridoride määramine. Detailplaneeringuga kavandatakse ehituskeeluvööndi vähendamist Putkaste metskond 183 maaüksusel juurdepääsutee osas, mis tähendab Kõrgessaare Valla üldplaneeringu muutmise ettepaneku tegemist.

Detailplaneeringu eskiisi avalik arutelu toimub **10. septembril 2024 kl 15.00** Kõrgessaare Osavalla Valitsuse majas (Kõpu tee 8, Kõrgessaare). Täiendav info Maiken Lukas, 51917709, maiken.lukas@hiiumaa.ee.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Üllar Laid
abivallavanem

Maiken Lukas
maiken.lukas@hiiumaa.ee

[»](#) [Valdkonnad](#) > [Ehitus ja planeerimine](#) > [Detailplaneeringud](#) > [Detailplaneeringute eskiiside aval...](#) > [Paope külas asuva Tõnsu maaüks...](#)

Detailplaneeringute eskiiside avalikustamine

Paope külas asuva Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu eskiisi avalik väljapanek

[« Tagasi](#)

27.06.2024

Hiiumaa Vallavalitsus korraldab Paope külas asuva Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu eskiislahenduse avaliku väljapaneku **19. juulist kuni 18. augustini 2024** tööpäevadel tööajal Hiiumaa Vallavalitsuses (Keskväljak 5a, Kärkla) ja Hiiumaa valla veebilehel <https://atp.amphora.ee/hiiumaavv/index.aspx?itm=322857>

Planeeringualana mõistetakse Hiiu maakonnas Hiiumaa vallas Paope külas asuvat Tõnsu (katastritunnus 39201:002:3090, sihtotstarve 100% maatulundusmaa, pindala 13446,0 m²) maaüksust.

Detailplaneeringu üheks ülesandeks on Tõnsu maaüksusele juurdepääsutee asukoha määramine, ehitusõiguse seadmine elamu ja abihoonete rajamiseks, ehitustingimuste määramine, liikluse ja parkimiskorralduse lahendamine ning tehnovõrkude väljaehitamiseks vajaminevate koridoride määramine. Detailplaneeringuga kavandatakse ehituskeeluvööndi vähendamist. Putkaste metskond 183 maaüksusel juurdepääsutee osas, mis tähendab Kõrgessaare Valla üldplaneeringu muutmise ettepaneku tegemist.

Detailplaneeringu eskiisi avalik arutelu toimub **10. septembril 2024 kl 15.00** Kõrgessaare Osavalla Valitsuse majas (Kõpu tee 8, Kõrgessaare).

[Post](#)[Meeldis 0](#)

KUULUTUSED • TEATED

TEATED

SALINÖMME KÜLAS SADAMA KOHANIME MÄÄRAMINE
Hiiumaa Vallavalitsus avalikustab kohanimeseaduse § 6 lõike 8 alusel korralduse eelnõu „Kohanimi määramine (Meremäe sadam)“, millega kavatakse määrata Salinõmme külas Meremäe kinnisasjal asuva sadama kohanimeks Meremäe sadam.

Korralduse eelnõuga saab tutvuda tööajal Pühalepa Osavalla Valitsuses aadressiga Vallamaja Tempa küla Hiiumaa vald ja Hiiumaa valla veebilehel.

LINNUMÄE KÜLAS OJAPÖLLU JA KLIINIKU

KINNISTUTE DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMINE
Hiiumaa Vallavalitsus 20.06.2024 otsusega nr 198 kehtestati Hiiumaa valla Linnumäe külas asuval Ojapöllu ja Kliiniku kinnistute detailplaneering (AA Arhitektid OÜ töö nr DP21-08). Planeering näeb ette Ojapöllu ja Kliiniku kinnistute omavahelise ühise piiri kaotamise ning moodustatud maa-ala jaotatakse viieks eraldi seisevaks krundiks. Kõigile krundile määratakse hoonestusalad, hoonete suurim lubatud arv krundil ja hoonete suurim lubatud ehitisealune pind koos olulisemate arhitektuurinõuetega ja tehnoorkude lahendusega. Detailplaneeringuga muudetakse osaliselt Pühalepa valla kesksa üldplaneeringut muutes Ojapöllu katastrilisel olev puike- ja virgustemaa juhtotstarve krundide 3-5 aluse maa osas elumumaks.

Otsusega saab tutvuda Hiiumaa valla veebilehel.

PAOPE KÜLAS ASUVA TÕNSU MAAÜKSUSE

DETAILPLANEERINGU ESKILISE AVALIK VÄLJAPANEK
Hiiumaa Vallavalitsus korraldab Paope külas asuva Tõnu maaüksuse detailplaneeringu eskilahenduse avaliku väljapaneku 19. juulist kuni 18. augustini 2024 tööpäevadel tööajal Hiiumaa Vallavalitsuses (Keskvaljak 5a, Kärdla) ja Hiiumaa valla veebilehel. Planeeringualana mõistetakse Hiiumaa maakonnas Hiiumaa vallas Paope külas asuvat Tõnu (katastriliseks 39201:002:3080, sihtotstarve 100% maatulundusmaa, pindala 13446,0 m²) maaüksust.

Detailplaneeringu üheks ülesandeks on Tõnu maaüksusele juurdepääsute asukohta määramine, ehitusõiguse seadmine elamu ja abihoonete rajamiseks, ehitustingimuste määramine, liikluse ja parkimiskorralduse lahendamine ning tehnoorkude väljajätmiseks vajaminevate koridoride määramine. Detailplaneeringuga kavandatakse ehituskeelvööndi vähendamist Putkaste metskond 183 maaüksusel juurdepääsute osas, mis tähendab Kõrgessaare Valla üldplaneeringu muutmise ettepaneku tegemist.

Detailplaneeringu eskilise avalik arutelu toimub 10. septembril 2024 kl 15.00 Kõrgessaare Osavalla Valitsuse majas (Kõpu tee 8, Kõrgessaare).

PALLI TELKIMISALA LAIENDAMISE

DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMINE
Hiiumaa Vallavalitsus 20.06.2024 otsusega nr 197 kehtestati Palli telkimisala laiendamise (katastriliseks 39201:002:0510 ja 39201:002:0510) detailplaneering (Dagopen OÜ töö nr 23-27).

Detailplaneeringu eesmärk on Palli telkimisala laiendamise tarbeks ehitiste ehitusõiguse määramine, teede ning liikluskorralduse põhimõtte planeerimine, tehnoorkude ja rajatiste paigutuse määramine, servituutide ja kitsenduste vajaduse määramine, arhitektuursete tingimuste määramine ehitistele ning ranna ja kalda ehituskeelvööndi vähendamine.

Kehtestamise korralduse ja planeeringuga on võimalik tutvuda töö ajal Hiiumaa Vallavalitsuses (Keskvaljak 5a, Kärdla) ja valla veebilehel.

KÄRDLA LINNA LIIVA TN 1

DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMINE
Hiiumaa Vallavalitsus 20.06.2024 otsusega nr 196 kehtestati Kärdla linna Liiva tn 1 (katastriliseks 37101:012:0820) detailplaneering (AA Arhitektid OÜ töö nr DP23-02).

Detailplaneeringu eesmärk on määrata Liiva tn 1 kinnistule ehitusõigus olemasoleva elamu rekonstrueerimiseks korterelamuks ja abihoonete rajamiseks, sihtotstarbe muutmiseks, määrata hoonestusala ning arhitektuursete tingimuste hoonetele, tehnorajadite ja -võrkude väljajätmiseks vajaminevate koridoride asukoht ja vajalikud servituutide alad. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek muuta Kärdla linna üldplaneeringut, muutes pere- ja ridaelamu maa juhtotstarvet korterelamu maaks.

Kehtestamise korralduse ja planeeringuga on võimalik tutvuda töö ajal Hiiumaa Vallavalitsuses (Keskvaljak 5a, Kärdla) ja valla veebilehel.

KÄRDLA LINNA ROOKOPLI TN 22B DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE ALGATAMINE JA KESKKONNAMÕJU

STRATEEGILISE HINDAMISE ALGATAMATA JÄTMINE
Hiiumaa Vallavalitsus 20.06.2024 otsusega nr 195 algatati Kärdla linna Rookopli 22b detailplaneeringu koostamine ja väljastati lähetingimused ning jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine. Planeeringualana mõistetakse Hiiumaa vallas Kärdla linnas Rookopli tn 22b maaüksust katastriliseks 37101:007:0014.

Planeeringu algatamise põhjuseks on huvitatud isiku soov Kärdla linnas Rookopli tn 22b maaüksusele korterelamute planeerimine. Planeeringu eesmärk on vajadusel planeeringuala krundideks jaotamine, krundile sihtotstarbe määramine, hoonestusala ja arhitektuursete tingimuste määramine korterelamute ehitamiseks, ehitusõiguse määramine koos juurdepääsu, liikluskorralduse ja tehnoorkude lahendusega. Detailplaneering on üldplaneeringut muutev, sest on vaja muuta üldplaneeringu määratud maaüksuse juhtotstarvet korterelamu maaks ja kaubandus-, teenindus- ja büroohoone maaks.

Algatamise otsuse ja väljastatud lähetingimustega saab tutvuda töö ajal Hiiumaa Vallavalitsuses (Keskvaljak 5a, Kärdla) ja Hiiumaa Vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris.

TEATED

KALDA MAAÜKSUSE DETAILPLANEERINGU OSALISELT KEHTETUKS TUNNISTAMINE

Hiiumaa Vallavalitsus 20.06.2024 otsusega nr 194 tunnistas kehtetuks Kõrgessaare Vallavalitsuse 24.10.2010 korraldusega nr 278 kehtestatud Kalda maaüksuse detailplaneering (DAGOpen OÜ töö nr 10-52) planeeringus hõlmatud Tiigi maaüksuse osas.

Kehtetuks tunnistamise otsusega saab tutvuda tööajal Hiiumaa Vallavalitsuses (Keskvaljak 5a, Kärdla) ja avalikus dokumendiregistris.

PULISTE KÜLA MERELAINE JA RANNALAINE MAAÜKSUSTE DETAILPLANEERINGU VASTUVÕTMINE JA AVALIKU VÄLJAPANEKU KORRALDAMINE

Hiiumaa Vallavalitsus 26.06.2024 korraldusega nr 381 võeti vastu Hiiumaa vallas Puliste külas asuval Merelaine ja Rannalaine maaüksuste detailplaneering (AA Arhitektid OÜ töö nr DP22-04). Planeeringuala suurus on ca 3,06 ha. Planeering näeb ette Merelaine ja Rannalaine katastriliseks hoonestusala määramise 1 hoonel (elamu) püstitamiseks maksimaalse ehitisealuse pinnaga 240 m² koos olulisemate arhitektuurinõuetega ja tehnoorkude lahendusega. Detailplaneering on vastavuses Pühalepa valla Hellamaa-Värssu-Puliste piirkonna üldplaneeringuga.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub ajavahemikul 18. juulil kuni 01. august 2024 tööpäevadel tööajal Pühalepa Osavalla Valitsuses aadressiga Vallamaja Tempa küla Hiiumaa vald ja Hiiumaa valla veebilehel.

Avaliku väljapaneku ajal on kõigil huvitatutel võimalik planeeringu lahendusega tutvuda ning vallavalitsuse kirjalikult sisuliselt ettepanekuid ja arvamusi esitada.

PEREMEDITSINIST KÄRDLAS JA SAAREL

Kärdla perearstinduse ümberkorraldused, mis olid seotud Kärdla Perearstid OÜ tegevuse lõpetamisega ja tegevust jätkava Hiilviide OÜ-ga, on selleks korras lõppenud.

Kärdla Perearstid OÜ (dr Meeli Paesüld; dr Lia Prigoda ja dr Hilja Hiimets) lõpetas oma tegevuse ja meie lugupeetud peretöötajad said soovikohaselt oma praktilise elu anda ja asuda väljateenitult puhkepaigalaste perre. Hiilviide OÜ jätkas sealt, kus Kärdla Perearstid OÜ lõpetas ning paljud patsiendid ja Kärdla perearstide teenuseid kasutanud inimesed said jätkata perearsti teenuse kasutamist Hiilviide OÜ-s, mida juhivad ja juhendab dr Jüri Viidebaum.

Jätkatakse ühtselt Hiilviide OÜ kuuluva Kärdla Tervisekeskuse alates 01.06.2024, kus oma perearstipraktikse ja kogemustega töötavad dr Jüri Viidebaum ning abiarstidena dr Lia Prigoda ja dr Hilja Hiimets, seda vastvalminud uues Hiiumaa Haigla kuuluvas Tervisekeskuses hoonest Kärdlas Rahu 2/1. Samuti on Hiilviide OÜ kuuluv Kärdla Tervisekeskuses ametis juba paljudele tuttavad perearstid: Birgit Kraavik, Marlin Tall, Kerli Tampõld ja Tiit Tustit, kes on Teile kättesaadavad kogu tööpäeva jooksul. Meie ühised tööpõhimõtted on jätkuvalt samad, millega perearstid ja perearstide siiani tegelesid:

- Abistatakse kõiki abivajajaid ja kedagi ei jäeta ilma tähelepanu ja abita. Lihtsamad ja hädavajalikud protseduurid tehakse kohapeal ja tõsisemal vajadusel suunatakse abivajaja erialaselt vastuvõtule Eesti erinevatesse keskustesse.

- Vajadusel tehakse endiselt koduvisiite – kasutades selleks koduõde teenust.

- Keskus kaitseb ja selgitab nii arstiabi vajaja kui ka oma töötajate õigusi ja ei lahenda patsientidega tekkinud probleeme sotsiaalmeedias. Oma töös me ei halvusta kolleegie ega patsiente, ei tegele kiusu, laimu ega alusetute süüdistustega kolleegide ega patsientide suhtes.

- Dr H. Hiimets ja dr L. Prigoda tegelevad ka kõige pisemate patsientidega.

Keskus on avatud nii praktiseerivatele kui ka tulevastele arstidele, kes soovivad end siduda saare kogukonnaga. Lähtume alati põhimõttest, et perearst, kes omab nimistut, tegeleb ja vastutab enda nimel ja seda vastutust ei saa üle kanda ühelegi kollektiivsele moodustisele ega teisele arstile, asendustarile ega praktikandile. Ainult nii on patsientide õigused kaitsitud.

Kärdla Tervisekeskuse kontaktid ikka endised: tel nr 462 2770; 462 2772 üldtelefonid, millelt saab info ja registreerida aega arsti (dr J. Viidebaum, dr H. Hiimets, dr L. Prigoda) vastuvõtule. Meie e-mail: info@kardlatervis.ee

Rohkem informatsiooni meie kodulehelt www.kardlatervis.ee. Kärdla Tervisekeskuse arstid ja õed tänavad oma patsiente mõista suhtumise eest tehtud ümberkorraldustesse, mis olid keskuse töö jätkamiseks vajalikud. Kui aega midagi on veel võimalik parandada, siis ootame Teile tagasisidet või ettepanekuid.

HIILVIIDE OÜ ja Kärdla Tervisekeskuse nimel dr Jüri Viidebaum.

HIUMAA KÄSITÖÖSELTSI LAADAD

Käsitöö- ja omatoodangu laad

13. juulil Kärdlas Vabrikuväljakul kl 10–15.

Laadal on kultuuriprogramm, töötöad, laadalaos ja laada kohvik.

Hiiumaa käsitöö moeshow „Hiili Moodi“.

Laadale on müüma oodatud kõik kelle toodang on Eestimaine ja oma.

Laadamaaks on 10 eurot müügiimeeter ja

laada inventar on igati hea kaasas oma.

Laadamaaks korjatakse laadal kohapeal.

Meil on tavaks, et iga laadal osalev müüja annetab midagi oma toodangust laadaloosi korraldamise kulude katteks.

Info ja registreerimine nele.eller@gmail.com, tel 516 6553 Nele.

AHTO ILMAJUTUD

KAJA ANTONS

Suvi jätkub vihmahoogudega

See nädal on toonud jahedama ilma ja oodata on vihmasadusid. Lootuskiirena paistab, et uuel nädalal läheb siiski taas veidi soojemaks.

Neljapäeval (4.07) kiilub Eesti kohale kõrgrõhuhari, mida ümbritsevad nii lääne kui ka ida poolt madalrõhkkonnad. Lausaajupilev meile ei jõua, kuid mõni hoovihm siin-seal on võimalik. Tuul on nõrk. Sooja on päeval 18...21°C.

Reedel (5.07) jääme Skandinaavias tegutsevate madalrõhkkondade meelevalda.

Üks sajune madalrõhuhok liigub üle maa öösel ühes tihedama saju ja kohatise äiksega ning ka päeval tuleb siin-seal vihmahooge, kuid neid on ööst harvem. Pealelõuna peaks juba kuiv olema. Tuul pöörduv läänepoolne ja veidi tugevneb. Öösel on sooja 15...17°C, päeval 16...18°C.

Laupäeval (6.07) kordub suhteliselt sarnane ilmastik – öö ja ennelõuna on madalrõhkkonna servas sajusemad, pealelõuna pisut kuivem, kuid päris kuivaks ei pruugi jääda. Läänepoolne tuul tugevneb puhangu 14...17 m/s. Öösel on sooja 12...15°C, päeval 15...18°C.

Pühapäeval (7.07) libiseb üle maa juba uus madalrõhuhok. Öö esimese pool on sajuta, peale keskööd jõuab meieni vihmamassi, mis liigub edasi mandrile. Võib olla äikest. Saartel hommikul sadu lakkab. Puhub mõõdukas edelatuul, puhanguid on rannikualadel 13...17 m/s.

Öösel on sooja 15...18°C ja tõiuse päeval vaid kraad-paar kõrgemale.

Esmaspäeval (8.07) jääb Lääne-Eesti edelas paikneva kõrgrõhkkonna mõjusfääri. Ilm on peamiselt sajuta, kuid mõni pilv võib siiski ringi eksleda. Tuul rahuneb ja sooja on öösel 13...17°C, päeval 17...21°C.

Teisipäeval (9.07) jääme samuti kõrgrõhkkonna meelevalda. Ilm on rahulikult tuulega ja üsna soe. Soota on öösel 12...17°C, päeval 18...23°C.

Kolmapäeval (10.07) jõuab praegustel andmetel Eesti kohale uus ports niiskust. Lääne pool on sadu rohkem öösel ja ennelõunal, pealelõuna ja õhtu on kuivemad. Tuul on nõrk ja puhub lõunakaarest. Soota on öösel 16...19°C, päeval 18...23°C.

Kui prognoosis tuleb suuri muutusi, siis nendest saab lugeda nädalavahetusel veebis.

AHTO VEENSALU

AVALIKUD TEATED

HIUMAA TERVISE KESKUS

Head patsiendid ja kaashiljased!

Head patsiendid ja kaashiljased!

Sooime jagada infot, kuidas meiega ühendust saada.

- Vastuvõtt toimuvad samades kohtades: Kärdla filiaal: Rahu 2-1

(Hiiumaa Tervisekeskuse hoonel), Käina filiaal: Mäe 2.

- Tervisekeskuse lahtiolekuaegad: E, T, N ja R kl 8–16. K kl 10–18.

- Kontakt tel 602 2111

Telefoni teel saate ühendust nii Kärdla kui Käina filiaaliga. Kui samaaegselt tuleb mitu kõnet korraga, siis Teile vastamata kõnele helistame tagasi esimesel võimalusel.

Meiega saab ühendust ka läbi perearst24.ee keskkonna.

Head suve jätku soovides perearstid Helve Kansi, Priit Marmor ja Andres Lasn koos pereõdedega.

KESKKONNAAMET

Hiiumaa Vallavalitsus
valitsus@hiiumaa.ee

Teie 01.07.2024 nr 8-3/231-8

Meie 15.07.2024 nr 6-2/24/13961-2

Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu eskiislahendusest

Teavitasite Keskkonnaametit¹ Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu eskiislahenduse avalikust väljapanekust. Kaaskirja kohaselt saab detailplaneeringu avaliku väljapaneku materjalidega tutvuda ja detailplaneeringu lahenduse kohta arvamust avaldada ajavahemikul 19.07.2024 – 18.08.2024.

Planeeringuala suurusega ca 13,4 ha asub Hiiumaa Vallas Paope külas ja hõlmab Tõnsu maaüksust². Detailplaneeringu eesmärk on Tõnsu maaüksusele juurdepääsutee asukoha määramine, ehitusõiguse seadmine elamu ja abihoonete rajamiseks, ehitustingimuste määramine, liikluse ja parkimiskorralduse lahendamine ning tehnovõrkude väljaehitamiseks vajaminevate koridoride määramine. Detailplaneeringuga kavandatakse ehituskeeluvööndi vähendamist Putkaste metskond 183 maaüksusel juurdepääsutee osas, mis tähendab Kõrgessaare Valla üldplaneeringu muutmise ettepaneku tegemist.

Keskkonnaamet on varasemalt esitanud seisukoha Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) vajalikkuse kohta oma 27.02.2023 kirjaga nr 6-2/23/2090-2, milles jäi seisukohale, et planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 2² mõistes olulist keskkonnamõju ning KSH algatamine ei ole eeldatavalt vajalik, kuid tõi välja omapoolsed tähelepanekud ja märkused, millega palus arvestada.

Keskkonnaamet tutvus avalikustatud eskiislahendusega ning Keskkonnaametil täiendavad ettepanekud puuduvad. Keskkonnaameti 27.02.2023 kirjas nr 6-2/23/2090-2 tooduga on arvestatud ja kavandatava tee asukohta muudetud. Otsuse ehituskeeluvööndi vähendamise võimalikkuse osas saab Keskkonnaamet teha pärast detailplaneeringu vastuvõtmist. Täiendavad märkused ehituskeeluvööndi vähendamise osas on välja toodud Keskkonnaameti 27.02.2023 kirjas nr 6-2/23/2090-2.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Elviira Vanatare 511 9817 (keskkonnakorraldus)
elviira.vanatare@keskkonnaamet.ee

¹ Kiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 01.07.2024 nr 6-2/24/13961 all

² Katastritunnus 39201:002:3080, pindala 13446 m²

Hiiumaa Vallavalitsus
valitsus@hiiumaa.ee

Teie: 01.07.2024 nr 8-3/231-8
Meie: 29.07.2024 nr 3-1.1/2024/4178

V.a. Üllar Laid

Paope külas asuva Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu eskiislahenduse kooskõlastamine

Küsite oma 01.07.2024 RMKle saadetud kirjas arvamust Paope külas asuva Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu eskiislahendusele. Planeeringuala juurdepääs on kavandatud läbi riigimaa kinnistu Putkaste metskond 183 (39201:002:0436), millise riigivara volitatud asutuseks on RMK. Ca 130 m ulatuses on tegu kavandatava teega ja ca 190 m ulatuses olemasoleva pinnaseteega. Ülejäänu osas RMK halduses oleval maal on tegu Hiiumaa vallale avalikku kasutusse antud kohaliku teega.

RMK nõustub juurdepääsutee kavandatud eskiislahendusega. Palume tee-ehitusprojekt esitada kooskõlastamiseks RMKle. Projekti kooskõlastamise käigus annab RMK tema halduses oleva maa osas ka tee ehituse ja kasutusõigusega seotud tingimused.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Kusmin
RMK Kinnisvaraosakond
Planeeringute spetsialist
jyrgen.kusmin@rmk.ee
505 3387

Koopia: info@kliimaministeerium.ee

Hiiumaa Vallavalitsus

Teie: 27.06.2024 nr 8-3/231-8

Meie: 29.07.2024 nr 3193-1

Koostöötegijate ja kaasatavate määramine ning seisukoht Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu eelnõu kohta

Hiiumaa Vallavalitsus teatas vastavalt planeerimisseaduse (PlanS) § 142 lõikele 2 ja § 82 lõikele 4 Paope külas Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu (detailplaneering) eelnõu avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust. Käesolevaga esitab Regionaal- ja Põllumajandusministeerium oma seisukoha detailplaneeringu eelnõule ruumilise planeerimise korraldamise valdkonnast ning määrab täiendavad koostöötegijad ja kaasatavad tulenevalt PlanS § 142 lõikest 4.

Detailplaneering on algatatud üldplaneeringu kohasena Hiiumaa Vallavalitsuse 15.12.2021 korraldusega nr 726. Detailplaneeringuga ei kavandata tegevusi, mis oleks olulise keskkonnamõjuga keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 1 punkti 3 mõistes, seetõttu keskkonnamõju strateegilist hindamist (KSH) ei algatatud ega KSH eelhinnangut ei koostatud. Hiiumaa Vallavolikogu 20.04.2023 otsusega nr 118 „Paope küla Tõnsu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine“ jätkati detailplaneeringu menetlemist üldplaneeringut muutvana ja jäeti algatamata KSH, kuna KSH eelhinnangu kohaselt detailplaneeringu elluviimisel eeldatavalt oluline negatiivne keskkonnamõju puudub. Samal seisukohal on Keskkonnaamet 27.02.2023 kirjas nr 6-2/23/2090-2.

Planeeringuala, suurusega 1,3 ha, moodustab maatulundusmaa sihtotstarbega Tõnsu katastriüksus (39201:002:3080). Ala on hoonestamata, kõlvikuliselt koosseisult rohumaa ja mets. Juurdepääs planeeringualale on Heltermaa-Kärdla-Luidja (80) riigiteelt mööda kohalikku teed Paope lauritee (3920393), edasi mööda rajatavat juurdepääsuteed üle Putkaste metskond 183 maaüksuse.

Detailplaneeringu eesmärk on määrata ehitusõigus ja hoonestusala kuni 8 m kõrguse elamu ja kolme kuni 6 m kõrguse abihoone püstitamiseks ehitisealuse pinnaga kokku 500 m².

Planeeringuala paikneb nõrgalt kaitstud põhjaveega piirkonnas. Kavandatav juurdepääsutee paikneb osaliselt ranna piiranguvööndis ja ehituskeeluvööndis. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek vähendada ranna ehituskeeluvööndi ulatust juurdepääsutee ulatuses.

Kõrgessaare valla 17.01.2003 kehtestatud üldplaneeringu ja 12.11.2010 kehtestatud üldplaneeringu teemaplaneeringu „Maakasutusreeglite ja ehitustingimuste määramine“ kohaselt paikneb planeeringuala piirkonnas, kuhu maakasutuse juhtotstarvet ei ole määratud.

Detailplaneeringu õigusaktidele vastavuse, korrektsuse ja üheselt mõistetavuse tagamiseks palume detailplaneeringut alljärgnevaid märkusi arvesse võttes täiendada ja parandada:

1. Detailplaneeringu seletuskirja lk 5 ja 11 on märgitud, et juurdepääsutee paikneb maakonnaplaneeringu kohaselt rohelise võrgustiku tuumalal, lk 19 on märgitud, et juurdepääsutee paikneb osaliselt rohelise võrgustiku koridoris. Juhime tähelepanu, et Hiiu maakonnaplaneeringu 2030+ kohaselt paikneb kavandatav juurdepääsutee osaliselt rohelise võrgustiku koridoris. Palume detailplaneeringut korrigeerida.
2. PlanS § 3 kohaselt on planeering konkreetse maa-ala (planeeringuala) kohta koostatav terviklik ruumilahendus, millega määratakse seaduses sätestatud juhtudel maakasutus- ja ehitustingimused. Detailplaneeringu kohaselt moodustab planeeringuala Tõnsu katastriüksus pindalaga 1,3 ha.

Kuna kehtestada ei saa detailplaneeringut, mida ei ole võimalik ellu viia, sest puudub juurdepääsutee, on kavandatud ka juurdepääsutee ja tehtud ettepanek ranna ehituskeeluvööndi vähendamiseks. Juhime tähelepanu, et detailplaneeringuga ei saa määrata maakasutustingimusi ega taotleda ehituskeeluvööndi vähendamist teele, mis asub väljaspool planeeringuala (PlanS § 3), seetõttu palume planeeringuala laiendada ja määrata ka krunt juurdepääsutee ulatuses. Juhime tähelepanu, et planeeringu koostamiseks ning ehitusõiguse määramiseks moodustatud krundist ei pea moodustama eraldi katastriüksust ja detailplaneeringu elluviimise kavas on võimalik fikseerida, millistest kruntidest katastriüksused edaspidi moodustatakse.

3. Detailplaneeringu seletuskirjas lk 12 on märgitud, et „Ehitustegevusel tuleb arvestada väljakujunenud asustumustrit - hoonete, teede, rohumaa omavahelist paigutust ning asustustüüpi (sumb-, ahel-, rida-, hajaküla).“ Palume detailplaneeringut täpsustada ja välja tuua, millise külatüübiga konkreetsel juhul arvestada tuleb.
4. Lähteseisukohtade kohaselt kooskõlastatakse detailplaneering Keskkonnaametiga, Päästeametiga ja kaasatakse Riigimetsa Majandamise Keskus, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, Elektrilevi OÜ, Ääre, Tõnise, Tammiku, Ojaste, Akki kinnistute omanikud. Juhime tähelepanu, et planeeringu koostamisse tuleb kaasata isikud, kelle õigusi planeering võib puudutada ja võib kaasata isikud, kelle huve planeering võib puudutada. Võttes aluseks PlanS § 142 lõike 4 ja arvestades Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruses nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ sätestatut, ei pea Regionaal- ja Põllumajandusministeerium vajalikuks Tõnsu maaüksuse detailplaneeringule määrata täiendavaid koostöötegijaid ega kaasatavaid.

Palun kohalikul omavalitsusel tagada, et detailplaneeringu koostamisse oleksid kaasatud kõik isikud, kelle õigusi võib planeeritava tegevuse elluviimine puudutada, ja isikud, kes on avaldanud soovi olla kaasatud planeeringu koostamisel

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heddy Klasen

ruumilise planeerimise osakonna juhataja

Urve Pill

53023306, urve.pill@agri.ee

Paope külas asuva Tõnsu maaüksuse detailplaneeringu eskiisi avaliku arutelu protokoll

Kõrgessaare

10.09.2024

Algus kell 15.00, lõpp kell 15.22

Osa võtsid: Maiken Lukas, Teet Elstein, Mati Nigul

Koosolekul arutati

Maiken Lukas andis ülevaate, et avaliku väljapaneku ajal on Hiiumaa Vallavalitsusele laekunud RMK, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ja Keskkonnaameti ettepanekud eskiislahendusele. Detailplaneeringu koostamise käigus tuleb ettepanekutega arvestada ning vastavad korrektuurid viiakse planeeringulahendusse ja seletuskirja sisse.

Arutati rekonstrueerita silla konstruktsiooni ja kandevõimet ja detailplaneeringu menetluse etappe ja võimalikku kehtestamise aega.

Avaliku arutelu ajal uusi arvamusi ja ettepanekuid ei esitatud.

Lisa: registreerimisleht

Protokollija: Maiken Lukas

REGISTREERIMISLEHT

Kõrgessaare

10.09.2024

[illegible]